DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 37. SZÁM. Debrecen, 1939 február 15 szerda ÁRA: 12 FILLÉR.

Fontos belpolitikai események

Sorozatos tanácskozások a kormányférfiak és más vezető politikusok között — Kihallgatások az államfőnél

Imrédy miniszterelnök és Teleki Pál két izben is kihallgatáson voltak a kormányzónál

Fontos belpolitikai események játszódtak le tegnap. Sorozatos tárgyalások folytak a vezető kormánytényezőkkel, majd több kihallgatás volt a Kormányzó Ur Ő Főméltóságánál, amelyeknek nagy jelentőséget tulajdonítanak. Egyelőre még nem lehet határozottan tudni, milyen kifejlődést vesznek a politikai események, hivatalos jelentést nem is adtak ki. Valószínüleg a mai nap, mikor összeül a képviselőház is, már kialakul az uj helyzet.

A keddi nap folyamán lezajlott politikai eseményekről időrendi sorrendben adjuk a következő jelentéseket:

Tegnap nagyon élénk volt a belpolitikai élet. **Időrendi sorban** adjuk az egyes jelentéseket.

Cáfolat a külföldön terjesztett hirekről

Délelőtt a Magyar Távirati Iroda a következő cáfolatot adta ki:

„Egyes külföldi lapok és hirügynökségek azt a hirt röpitették világgá, hogy **az Imrédy-kormány lemondani készül, sőt egyesek szerint már le is mondott.**

Tudvalevő, hogy Imrédy Béla miniszterelnök néhány nappal ezelőtt náthalázban megbetegedett és azóta nem hagyhatta el lakását. Ez a körülmény már önmagában is megdönti mindazokat a feltevéseket, amelyek a miniszterelnök kormányzói kihallgatásáról és a magyar politikai életben bekövetkezett állitólagos változásokról szólnak. Ettől függetlenül is azonban megállapitható, hogy **a hir teljesen légből kapott.«**

Imrédy miniszterelnök hivatalában és a Kormányzónál

Imrédy miniszterelnök néhány napos betegsége óta kedden jelent meg először hivatalában. Délelőtt 11 órakor fogadta gróf Csáky István külügyminisztert.

A külügyminiszterrel folytatott megbeszélése után **negyedegy órakor áthajtatott a kormányzósága, ahol Horthy Miklós kormányzónál jelent meg kihallgatáson, mely egy óra hosszat tartott.**

A kihallgatás után visszatérve a Sándor-palotába, ismét Csáky külügyminiszterrel folytatott hosszu beható tárgyalást a miniszterelnök.

Hétfőn Imrédy Béla még a lakásán fogadta referenseit, majd **Keresztes-Fischer** Ferenc belügyminisztert és gróf **Csáky** István külügyminisztert. Azután **Darányi Kálmánnal**, a képviselőház elnökével folytatott beszélgetést a parlament elkövetkező munkarendjéről.

Sorozatos tanácskozások, Bethlen, Eckhardt a belügyminiszternél

Vitéz Imrédy Béla miniszterelnöknél délelőtt kormányzói kihallgatása előtt és után Csáky István gróf külügyminiszter tett látogatást.

Délben Keresztes-Fischer belügyminiszternél Bethlen István gróf, Eckhardt Tibor és Teleki Pál gróf jelent meg. Délután 5 órakor a miniszterelnökségen a miniszterelnöknél vitéz Keresztes-Fischer belügyminiszter és Teleki Pál gróf jelent meg s hárman folytattak tanácskozást.

Gróf Teleki Pál kétszer is volt kihallgatáson a kormányzónál

A tanácskozás után Teleki Pál gróf átment a kormányzóhoz kihallgatásra, amely félhéttől 8 óráig tartott. Teleki Pál gróf kultuszminiszter a kormányzói kihallgatás után visszatért a miniszterelnökségre.

A belügyminiszter Teleki Pál gróf visszatérése után nemsokára eltávozott, a kultuszminiszter pedig 9 órakor hagyta el a miniszterelnökségi palotát. Este féltizkor Darányi Kálmán volt miniszterelnök, a Ház elnöke érkezett a miniszterelnöki palota elé bérkocsin s felsietett a miniszterelnökhöz.

Este tiz órakor Teleki Pál gróf ujból megjelent a miniszterelnökségen. Imrédy Béla miniszterelnök Teleki Pál gróffal együtt 10.10 órakor átment a kormányzóhoz kihallgatásra.

Imrédy Béla miniszterelnök és Teleki Pál gróf kultuszminiszter kormányzói kihallgatása kb. 20 percig tartott és féltizenegy után mindketten visszatértek a miniszterelnökségre.

Imrédy miniszterelnök és gróf Teleki Pál kihallgatása nyilván a politikai helyzetről informálták az államfőt.

Éjszakai tanácskozások a miniszterelnökségen

Éjjel 11 órakor a miniszterelnökségre érkezett Kunder Antal kereskedelmi miniszter és röviddel utána Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter, majd sorra jöttek vitéz Rátz Jenő, Marton Béla és Bárczay János.

Ma éjszaka semmiféle további esemény nem várható. Hivatalos közleményt sem adnak ki.

Szerdán délelőtt féltizkor minisztertanács lesz. A Ház 11 órakor ül össze s az ülés előtt a parlamentben a NEP pártértekezletet tart. Nem látszik valószinünek, hogy a kormányzónál ujabb kihallgatások lesznek.

Imrédy betegszabadságra megy?

A keddi politikai eseményekkel kapcsolatban különböző kombinációk keltek szárnyra. **Egyesek tudni vélték, hogy Imrédy miniszterelnök állitólag betegszabadságra megy és helyettesitésével a kormányzó megbizza Teleki Pál grófot. A kormány tagjai pedig helyükön maradnának.**

Más kombinációk is keltek szárnyra, **de ezeknek nem lehet hitelt adni, miután illetékes közlés egyáltalán nem jelent meg, az illetékesek pedig minden nyilatkozattételtől elzárkóznak.**

A képviselőház ma, szerdán délelőtt 11 órakor ülést tart.

Ezen az ülésen történik meg azután az egyes bizottsági jelentések leadása, a felsőház üzenetének átvétele, az egyes miniszterek törvényjavaslatainak benyujtása és a további teendők iránti intézkedés.

Ma fogja Makkai János beterjeszteni az egyesitett bizottság jelentését a második zsidójavaslatról. Kérni fogja a törvényjavaslat tárgyalására a sürgősség kimondását.

Az elnök napirendi javaslatot tesz majd, amelyben inditványozni fogja, hogy a Ház legközelebbi ülését csütörtök délelőtt tiz órai kezdettel tartsa, napirendjén a zsidó közéleti és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról szóló törvényjavaslattal.

Korniss Gyula napirend előtti felszólalásra készül

A keresztény nemzeti függetlenségi párt megbizásából hirek szerint Korniss Gyula napirend előtti felszólalásában be fogja jelenteni a párt alakulását és ki fogja fejteni a párt programját.

A megjelent hirek valódiságáról illetékes helyen kijelentették, hogy **a pillanatnyi helyzettől teszik függővé Korniss Gyula felszólalását. Döntés ebben az ügyben még nem történt.**

Amenyiben a függetlenségi párt tagjai **nem tartják a szerdai politikai helyzetet megfelelőnek** a párt parlamenti zászlóbontó beszédének elhangzására, ugy **a legközelebbi ülések egyikén mondja el Kornis Gyula a párt programját.**

Az általános belpolitikai helyzetet mind a kormánypárton, mind az ellenzéken ugy látják, hogy fontos események következhetnek el esetleg már a legközelebbi órákban. A politikai helyzet tisztázásához nagyban hozzájárul a Ház holnapi ülése.

Budapest, február 14. *Angelo Rotta* apostoli nuncius, miután egyenként mindenkinek nem tudja köszönetét kifejezni, ezúttal mond köszönetet részvétükért mindazoknak, akik Istenben boldogult XI. Pius elhunyta alkalmából az egyház gyászában osztoztak.

Milliós építkezés Debrecenben

Az Alföldi Takarékpénztár építkezési ügyében megegyezés jött létre az érdekelt felek, nevezetesen a város és az építtető pénzintézet között. Ma már a városi közgyűlés elé kerül a nagyszabású építkezés dolga és ezzel kapcsolatban egy valóban életrevaló uccarendezési terv, mely egyrészről városszépítési szempontból, másrészről forgalmi szempontból hoz kedvező megoldást egy régi városrendezési kérdésben.

Grandiózusabb méreteket kap a város főuccájának kezdeti szakasza, a Nagytemplom hatalmas tömbje jobb perspektivában tárul elő, jelentősen kiszélesedik a rendkívül forgalmas Csapó uccai eleje és — nem utolsó sorban számitandó tény — *felépül egy nagy 4—5 emeletes épület, az Alföldi Takarékpénztár új palotája*, mely művészi kivitelü *empir stilusban készülvén*, nyilván emelni fogja a város központjának szépségét.

A mai munkanélküliség idején pedig külön méltányolandó szempont az, hogy egy ilyen nagyszabású építkezés jelentős munkaalkalmat biztosit. Hiszen köztudomású, hogy nagyobb építkezésnél ötvenkét iparág talál foglalkoztatást, tehát az Alföldi Takarékpénztár építkezése áldásos hatását érezteti fogja a különböző iparágakban mutatkozó munkanélküliség enyhitésében.

E hasábokon az olvasó számtalanszor talált sürgető és bíráló sorokat építkezési vonatkozásban. *Amint azonban őszintén voltunk a bírálatban, most teljes tárgyilagossággal az elismerés szavát, a dicséret hangját kell használnunk a most napirendre kerülő építkezési ügy szerencsés megoldásával kapcsolatban.*

Kezdődött a dolog azzal, hogy az Alföldi Takarékpénztár még nem is olyan régen épült palotájánál építési hibákat találtak, illetve az építésnél alkalmazott salakbetonfödémek nem váltak be, úgyhogy vagy generális átalakitás, vagy új palota építése vált elkerülhetetlenné. Nem részletezzük most a megindult tárgyalások különböző fázisait, melyek során már általános városrendezési szándékok jutottak szóhoz. Annyi bizonyos, hogy abból a kellemetlenségből, abból az építési hibából végeredményben megszületett egy olyan egészséges következmény, melynek létrehozásáért valóban elismerés jár ki az illetékeseknek.

Nem fukarkodunk az elismeréssel *Kölcsey Sándor* polgármesterrel szemben. A tényleges eredményeket mi mindenkor elismertük és most valóban a polgármester magatartásának, az alkalom megragadásában megnyilvánuló készségének, a szükségletek felismerésében jelentkező éleslátásnak üdvös következménye, hogy abból a »szerencsétlenség«-ből, melyet a mostani Alföldi palotában meglazult salakfödém jelentett, a városra nézve szerencse lett. Egy okos városrendezés és szépités alkalma, melyet üstökön ragadott a polgármester, nagyarányú munkalehetőségnyujtás és általában egy olyan lépés, mely már az igazi városfejlesztés sorrendjébe tartozik.

De nem lehet elfelejtkezni magáról az építkező bankról. *Több mint egymillió pengős építkezésről van most szó* és bizony kevés intézet határozza el magát a mai viszonyok között ilyen nagyszabású kezdeményezésre. *A tőkét odavinni, ahova a legnagyobb szükség van rá*, ezt az elsőrendü közérdekü elvet látjuk érvényesülni az Alföldi Takarékpénztár gestióiban éppúgy, mint most a szóbanforgó építkezésben és abban a készségben, melyet végeredményben tanusitott a felmerült városrendezési problémák megoldása érdekében. Az intézet vezetői magyar szivvel és lélekkel vették figyelembe a munkanélküliség enyhitéséhez fűződő nemzeti érdekeket, méltányolva azt a szempontot is, mely a város külső szépségének emeléséhez fűződik.

Ellentétes érdekek, más-más meglátások ütköztek össze eleinte ebben a kérdésben. Mégis sikerült a harmóniát megteremteni, az ellentéteket áthidalni. Megvan, íme, a megegyezés egy nehéz helyi kérdésben. Megvan, mert minden faktornál megvolt a megegyezésre való hajlandóság, a jóakarat, a szükségességek érzete, a helyes megoldás elfogadására való készség. Erre is csak a régi közmondást alkalmazhatjuk, többet ésszel és bölcsességgel, mint erővel. Az ilyen megoldásokból a közre mindig csak jó származhatik.

A pápa temetése

A Szent Péter Bazilikában bezárt kapuk mögött folyt le a temetési szertartás. — X. Pius koporsója mellé helyezték el XI. Pius koporsóját.

Róma, február 14. XI. Pius pápa megtért elődei mellé, a Szent Péter bazilika sírboltjába. A temetési szertartás az ősi hagyományok szerint ment végbe s körülbelül három óra hosszat tartott. A székesegyház legtöbb kapuját délután bezárták. A temetésen csak azok vehettek részt, akiknek engedélyük volt ehhez.

Délután négy órakor a Sixtus-kápolna énekkara a Miserere magasztos hangjaival nyitotta meg a szertartást. Jelenvoltak a Rómában tartózkodó bíborosok s az elhunyt rokonai, magyar részről báró *Apor Gábor* szentszéki magyar követ, Milánó városának és Dessionak, a pápa szülővárosának hatalmas küldöttsége.

A pápai trónhordozók a holttest megáldása után ünnepélyes menetben hordágyon a templom középső hajójába vitték a koporsót. Itt már készen állt a hármas koporsó.

A belső koporsó ciprusfából készült és vörös selyemmel van bélelve, a második ólomból, a harmadik pedig szilfából készült, rajta az elhunyt pápa nemesi címere látható. A Szentatya főpapi ornátusba öltöztetett holttestét behelyezték az egymásba helyezett hármas koporsóba, a káptalan dékánja ezután ismét absolutiot adott, majd

Respighi fehér szemfedőt helyezett a pápa arcára, testét pedig vörös lepellel borította le. A koporsóban aranyszövésü erszényben elhelyezték azokat az emlékérmeket, amelyeket a pápa uralkodása alatt vertek. Ugyanekkor a koporsóban elhelyezték ólomdobozban a pápa életének és működésének pergamenre irt leirását,

amelyet Bacchi, a brevék titkára készitett. A munkások ezután lezárták a belső koporsó fedelét s azt a pápai majordómus, a káptalan, a templom címzetes bíborosa és a kamerlengo bíborospecsétjével zárt le. Ezután az ólomkoporsó fedelét helyezték el s ugyancsak lepecsételték. Végül a harmadik koporsó fedelét is lezárták.

Ferraro, a káptalan levéltárosa ezután térdenállva felolvasta a koporsó lezárásáról szóló hivatalos okmányt, majd

Bacchi felolvasta a koporsóban elhelyezett életleirást, amely méltatja a pápa halhatatlan érdemeit és örök békéért való imával fejeződik be.

Eközben beesteledett. A világ legnagyobb templomának hatalmas hajóját a gyertyák imbolygó fénye világította be. A Szentatya koporsóját gyászlepellel bevont gyászkocsira helyezték s újra megindult a gyászmenet karének éneklése közben, elhaladva a fenséges Michel Angelo-kápolna alatt a concessio oltárhoz ért. Itt a bazilika főpadozatát már előzőleg felbontották és az igy támadt részben álltak a bíbornokok, a családtagok, a nemesek és a diplomáciai testület tagjai. A koporsót itt külön lebocsátószerkezetre helyezték,

XI. Pius pápa hatalmas koporsóját ezután leeresztették a kriptába, ahol XV. Benedek és X. Pius koporsója mellé helyezték.

A papság ezután utolsó absolutiot adott, majd a munkások a sírboltot befalazták. XI. Pius temetése véget ért.

A Kormányzó Őfőméltósága a budapesti gyászmisén

XI. Pius pápa halála alkalmával a koronázó templomban kedden délelőtt rekviem volt. A templommal szemben katonai diszszázad állott fel, mellette honvédzenekar.

Egymásután érkeztek a képviselőház, felsőház tagjai fekete diszmagyarban, a miniszterek, a külföldi követek, akiket a templom két oldalán felállitott lobogó kandelláber előtt **Esty** Miklós világi pápai kamarás fogadott. Megjelent **József** kir. herceg, majd **Serédi** biboros hercegprimás teljes diszben. A **Kormányzó** megérkezése után kezdetét vette a szertartás, amit Serédi hercegprimás pontifikált.

Az oltár előtt többszáz gyertyával koszoruzott fekete koporsó állt, körülötte hatalmas kandellárok. A koporsótól a templom feljáratáig kétoldalt a szinpompás testőrség állt sorfalat. **A Kormányzó ur és József főherceg közvetlenül a ravatal mellett foglalt helyet.**

Magyar egyházfők pásztorlevelei a nagy gyászról

Glattfelder Gyula csanádi megyéspüspök pásztorlevelében méltatja XI. pius pápát, mint a béke apostolát. **Breyer** István győri megyéspüspök a pápa egyházkormányzati tevékenységéről ir, **Tóth** Tihamér veszprémi koadjuktor azt a hatvan esztendőt méltatja, amelyet az elhunyt pápa az Ur szolgálatában töltött.

Bródy kiszabadult a csehek fogságából

Szerdán Ungvárra érkezik.

Ungvár, febr. 14. Bródy András volt ruszinszkói miniszterelnök szombaton este elhagyta a pankráci börtönt. **Bródy még aznap este Prágából távbeszélőn közölte Ungváron élő feleségével kiszabadulását.** Arról nem nyilatkozott, hogy kegyelmet kapott-e, vagy pedig más módon került szabadlábra. A volt miniszterelnök olyan értesitést küldött, hogy **szerdán érkezik Ungvárra.**

Bródy András kiszabadulásával kapcsolatban Fenczik István országgyülési képviselő a következő nyilatkozatot tette:

— Bródy Andrással miniszterelnökké történt kinevezése után minden tekintetben szolidáris voltam. Vele és pártjával egyetértettem mind a nyelvi, mind a többi kárpátorosz kérdésben, — az önkormányzat kérdésében is. Meg vagyok győződve, hogy a teljes felszabadulás érdekében megindított nagy munkát közösen folytathatjuk és közös erővel befejezhetjük azt az építőmunkát, amelynek alapjait együtt raktuk le.

Vigszinház

Bolváry Géza mestermüve!
Egy orvostanhallgatónő szerelmi regénye:

Az élet tükre

Főszer. **PAULA WESSELY — Attila Hörbiger — Peter Petersen.**

Kizárólag 16 éven felüliek részére.

BEMUTATÓ MA!

Az egész országban megünnepelték a csendőrnapot

A csendőrség 58. születésnapját országszerte megtartották. Hét esztendővel ezelőtt rendszeresitette a kormányzó a csendőrnapot, hogy a kiváló közbiztonsági testület szellemét és tradicióit ezáltal is ápolják. A magyar csendőrség története voltaképpen 1881-re nyúlik vissza, amikor a törvény elrendelte országos szervezetté való kiépítését. Kedden volt tehát 58. születésnapja a magyar csendőrségnek, bár rendszertelenebb formában régebb időkre nyúlik vissza ez az intézmény.

A debreceni ünnepségről külön cikkben számolunk be.

Belgrád, febr. 14. A jugoszláv radikális egységpárt választmányi ülésén Sztojadinovics bejelentette, hogy teljesen egyetért a Cvetkovics kormánnyal. Beavatott politikai körök véleménye szerint ezzel a Cvetkovics kormány parlamenti többsége megalakultnak tekinthető s a Skupstinát valószinüen már szerdára összehivják.

Törvényhatósági tagok értekezlete az Alföldi Takarékpénztár milliós épitkezése és a főucca megfelelő rendezése ügyében

A Csapó ucca elejét 25 méterrel kibővitik — Módositják a szabályozási vonalat — A polgármester javaslatát általában örömmel fogadják — Három házat lebontanak a Csapó ucca elején

Kedden délelőtt *Kölcsey* Sándor polgármester elnöklete alatt értekezletet tartottak a törvényhatósági bizottság tagjai. Az értekezletnek egyetlen pontja volt: az Alföldi Takarék épitkezési ügye.

Ez a kérdés már rég óta foglalkoztatta az illetékeseket, hiszen a megoldása nem csak szabályozási szempontból fontos, hanem munkalehetőség nyújtás révén is elintézést várt már. A keddi értekezleten egyhangúlag elfogadták a polgármester javaslatát, mely minden szempont figyelembevételével a legmegfelelőbb megoldása az ügynek, mint azt a felszólalások során hangoztatták a bizottság tagjai.

A tanácsterem falára a műszaki ügyosztály által készitett *nagy térképet szereltek fel*, melyen pontosan meghatározták az épületek fekvését és az eredeti szabályozási vonalat, valamint a tárgyalások során felmerült új vonalakat is berajzolták.

Zöld József h. polgármester ismertette a kérdést a megindulástól kezdve. Elmondotta, hogy az Alföldi Takarék nagy palotájánál annak idején salakbeton födémeket készitettek, de azok nem váltak be, mert kémiai elváltozások következtében repedések, beomlások történtek. A szakértők megállapitották, hogy a palotát le kell bontani. Az emeleti részeket kiürítették már régebben, a földszinti részt még használják, mert a pincét alátámasztották. A bank a födémek kicserélésével akarta a palotát megmenteni és kérte az átalakitás engedélyezését, mely 300.00 pengős munkát jelentett volna. A város nem járult hozzá, hivatkozva arra, az épület szabályozási vonalba esik és épitkezést csak az új szabályzási vonalra engedélyez. A bank nem nyugodott meg a város döntésében és a minisztériumhoz folyamodott, hangsúlyozva, hogy az új szabályozási vonal a terület nagyrészét elveszi a banktól és a nemrégi palota kifogástalanul szilárditható a födémek kicserélésével. A miniszter azonban a polgármester álláspontját tette magáévá. Ezekután tovább folytak a tárgyalások a város és a bank között, hogy a megfelelő megoldást megtalálják, mely az ellentéteket kiegyenliti. A polgármester ragaszkodott ahhoz, hogy a Nagytemplom kiszabadúljon a házsorból és teljes frontja érvényesüljön. Az első szabályozási vonal az Első Takarék palotájának sarkától a Kereskedő Társulat palotájáig húzódik és kiszélesitve az útat teljesen látható a Nagytemplom. Ennél a vonalnál azonban az Alföldi Palota telkének több mintfele az ucca részhez lett volna csatolandó. A tárgyalások során kijelentette a polgármester, hogy hozzájárul ahhoz, hogy *a szabályzási vonal a Városháza északi sarkától húzódjon a Kereskedő Társulat palotájáig.* Erre a vonalra kiadják az épitkezési engedélyt a banknak. Az első szabályozási vonal a városházánál is leszelte volna nemcsak az utcai fronton lévő hivatali szobákat, hanem a széles folyosót is. Az új városháza épitését, ha erről szó lett volna tulajdonképpen a jelenlegi városház udvarán kellett volna kezdeni.

Lebontják a Csapó ucca sarkán levő házakat

A módositott szabályozási vonallal kapcsolatban rendezni kivánják a Csapó utca szük torkolatát is, mely egyenesen veszélyes közforgalom szempontjából. A megoldás az, hogy *lebontják a torkolatot elszükitő három régi házat és csak a Dégenfeld-tér Csapó-utca sarkán lévő Króh féle házat hagyják érintetlenül. Ezzel a megoldással a Csapó-utca eleje 25 méteres útat kap*, ami azt jelenti, hogy *5 méterrel lesz szélesebb, mint a Kossuth-utca.* A szabályozás folytán az Alföldi Takarék telkéből 130 négyszögölet ad le a Csapó-utca 3 és 4 számú házak is a telek *nagyrészét átadják és a Csapó-utcai sarokházból is lecsik 15 négyszögöl.* A kisajátitandó területekkel kapcsolatban a bank azt ajánlatta a városnak, hogy *ő átadja a saját telkéből a szükséges 130 négyszögölet a szomszédos telekből átveszi azt, amire beépithet és még 30.000 pengőt fizet. A többi kisajátitandó terület árát fizesse a város.*

A polgármester ezzel szemben azt kérte, hohgy a bank, mivel épitkezés esetén úgyis tartozik ingyen átadni a törvény szerint az utca nagyobbitására a 130 négyszögölet, vegye meg a Csapó-utcai két kis szomszédos telket. A *Csapó-utcai saroktelket pedig közösen vegyék meg.* A vételhez a bank adja a kölesönt évi 5 százalékos kamatra és évi 5 százalékos törlesztésre. A város ezen ajánlatának elfogadására nyolc napi határidőt adott az Alföldi Banknak.

Hangoztatta Zöld József h. polgármester, hogy az új palota Bádogos-utcai csendes frontjánál sokkal értékesebb a nagyforgalmú Csapó-utcai új front. Ehhez hozzászámitva 25 évi adómentességet, nyilvávaló, hogy megtalálja a számitását a bank ezzel a megoldással. A városnak annak idején, amikor a Csapó-utca szemben lévő sarkán sajátitott ki házat a Stenczinger házat, akkor egyedül fizette ki a térkiképzéshez szükséges telekért a 180.000 pengőt, most *a kisajátitásra szánt egyemeletes saroktelekért csak a fele árat fizeti a város, felét a bank.*

Galamb Ferenc ez előterjesztésre kijelentette, hogy nagyon örül ennek a megoldásnak, mert *munkaalkalmat jelent.* Az Alföldi Bank is örülhet, mert értékes Csapó-utcai frontot kap mintegy 50 méteren és ezt jól lehet hasznositani.

vitéz *Lépes* Győző ny. ezredes elfogadja a polgármester javaslatát, mert igen *helyesnek tartja a megoldást.* Azt kéri, hogy a jövőben hasonló részletességgel tárják fel az ügyeket.

Balogh Gyula dr. hangsúlyozta, hogy mindenkit megnyugvással tölt el a kérdésnek ez a helyes megoldása.

Czeglédy András is elfogadja a polgármester javaslatát és kéri, hogy *a Szent Anna és Piac ucca torkolatát is szélesitsék ki*, mert most hat méter széles csak az út és komoly veszélyt jelent a forgalom szempontjából.

Dr *Jakabovits József* kifejezést adott annak, hogy megtalálták a kialakulás helyes útját. Hangoztatta, hogy azok, akik szembenállitak ebben a kérdésben a polgármesterrel, most belátják, hogy a polgármesternek volt igaza és van igaza, amikor ragaszkodott a maga álláspontjához, mert igy nem 300.000 pengős javitás, hanem egymillió pengőt meghaladó épitkezés történik és megoldáshoz jut a Csapó uccai torkolat megfelelő rendezése is. Látható lesz a történelmi multú Nagytemplom is az új szabályozási vonalról.

Dr *Bőgel József* szükségesnek tartotta, hogy az új rendezéssel szüntessék meg a körforgalmat és a városi bankhoz közelebb kerüljön a kocsiút.

Csomor Gyula örömmel fogadja el a javaslatot, mert munkaalkalmat jelent.

Kovássy Kálmán arra kérte a polgármestert, hogy az új palota stilusos épület legyen, ne rideg, kaszárnyaszerű épület.

A polgármester kijelentései

Dr *Kölcsey Sándor* polgármester az értekezlet végén elmondotta a bizottsági tagoknak, hogy a város háztartása a konjunktúra végén elég nehéz helyzetbe került és tartózkodni kell még most is a terhektől, melyek az adózókat érintenék. A munkát ezért olyan helyeken kellett megindítani, ahol nem jelentette az adózók újabb megterhelését. A magántőkéhez fordultak. A Hitelbank a kérésre két hét alatt elhatározta, hogy megépiti palotáját Debrecenben. Igy történt a Hangya Piac uccai épitkezése és az OTI bérház épitése is. Az utóbbi időben történt épitkezésekről is beszámolt a polgármester a következő sorrendben: OTI bérházépités 620.000, hütőház 540.000, diakoniszsza intézet 700.000, három templom 200.000, kórház 200.000, adóhivatali átépités 100.000, Hangya 600.000, Hitelbank 700.000, két kaszárnya 400.000 pengő értékben. Tehát több mint hárommilliós épitkezés volt az utóbbi időben Debrecenben. Ezzel a másfél év alatt történt épitkezéseken kivül voltak elhanyagolt városi épületek, melyeket rendbehoztak.

Válaszolt a polgármester arra a kivánságra, hogy részletesen tájékoztassák máskor is hasonló ügyekben a nyilvánosságot. Kijelentette, hogy a nyilvánosság elé nem vihetik a bizalmas megbeszéléseket, tárgyalásokat, mert akkor a város kiszolgáltatva lenne. Ez az ügy is két évig tartó küzdelem eredménye. A nyilvános tárgyalás sok ügynek halála lenne. A polgármesterhelyettes úr is szóvátette, hogy erről az eredményről csak tegnap délben tudott. Szükséges a tárgyalások bizalmasan tartása, mert nem szabad engedni, hogy pillanatnyi nyomás érdekében rosszul érvényesüljön a közérdek. A város háztartása még ninesen abban a helyzetben, hogy újabb terheket elbirjon. A háztartás szempontjából előterjesztett az a megoldás veszélyt nem jelent, mert a kölesönt adja a bank. A szabályozási vonalakhoz való ragaszkodás következtében történő beugrásokkal kapcsolatban rámutatott a polgármester arra, hogy a város nem teheti meg azt, hogy házsorokat távolitson el a szabályozási vonal kedvéért és igy lassan érik el a célt, mert az új épületek csak a szabályozási vonalra kerülhetnek és a többi épület idővel követni kénytelen az új vonalat.

Visszatérve az Alföldi Takarék épitkezési ügyére, rámutatott a polgármester még arra, hogy a bank a jelenlegi épületet nem tudja kihasználni veszélyes volta miatt, de ezt a körülményt nem használta fel a város a bank szemben, viszont azt sem lehetett megcsinálni, hogy a bank az adófizetők kárára ajándékot kapjon.

Felhivta még a bizottság tagjainak figyelmét arra, hogy a város háztartásának elég gondot okoz a szociális feladatok megoldása és ezért inkább a magántőkét igyekszik felkeresni, hogy munkaalkalom legyen.

Határozathozatalra nem került sor, merthisz az értekezlet tájékoztató jellegű volt. Abból a tényből, hogy a tervezett megoldás ellen senkinek kifogása nem volt, következtethető, hogy a mai közgyűlés bizonyára szintén hozzájárul a polgármester javaslatához, a nagyszabású épitkezéshez és uccarendezéshez.

— **Lehangolt, étvágytalan, eldugult embereknél** reggel felkeléskor egy pohár természetes **„Ferenc József“** keserüvíz megszabadítja az emésztőcsatornát a felgyülemlett erjedő és rothadó anyagoktól s az emésztőszervek további működését előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

Legfeljebb 3000 magyar vándorolhat ki Braziliába

Brazilia bevándorlási törvényének végrehajtási utasitását most tették közé. Az állandó letelepedésre a külföldi országokból bevándorolni szándékozók részére kvótaszámot állapitottak meg. Ez a szám évenként két százaléka azoknak a bevándorlóknak, akik az országukból 1884-től 1939 december 31-ig Braziliába vándoroltak. Eszerint Magyarországról ez idő alatt hatvanezer ember vándorolt ki, tehát a kvótaszám 1200, vagyis ennyi magyar vándorolhat ki Braziliába. Ezt a számot a budapesti főkonzulátus *háromezer kiegészitheti.*

Hungária filmszinház

Ma: másodszor a szellemes, mulatságos vigjáték: a

Csintalan asszonyok

Előadások: 5, 7, 9-kor! Híradó!

A gyilkos asszony büntetését két és félévi fegyházra szállította le a tábla

Mint emlékezetes, a mult év február 3-án Darányi Ernőné, született Singer Ilona négy revolverlövéssel agyonlőtte Kronstein András ügyvédet. A budapesti törvényszék Darányinét hatévi fegyházra ítélte.

Az elsőfoku ítélet szerint szerelmi viszony volt közöttük, az ügyvéd megigérte, hogy elveszi feleségül Darányinét, akit 1929 óta ismert, később azonban kibuvót keresett. Az asszony féltékenykedni kezdett és egy penzióban összeszólalkozás után végzett az ügyvéddel.

Darányiné a táblai tárgyaláson is teljesen összetörve jelent meg. **Hangosan zokogott, ugyszólván önerejéből felállni sem tudott és le kellett ültetni.** Majd kivezették a tárgyalóteremből, mert igen idegesen viselkedett. **A tábla két és félévi fegyházra szállitotta le büntetését.**

Székely táncestély: február 20

„Erdély a mienk!"

Halljad kislány! Halljad! Közeledik a farsang vége! Ezt kiáltják a táncolni vágyó ifjuság felé a naptárok öles betükkel. A debreceni farsangnak az idén is, mint a multban, a debreceni Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesületének hires és patinás „székely táncestélye" tesz pontot.

A hatalmas és hivatala magaslatán álló rendező-gárda minden erővel igyekszik felejthetetlenné és örök emléküvé tenni a leányok szivében az idei „székely táncestély"-t. A délszaki növényekkel feldiszitett teremben a megjelent lányok párjaik karján vonulnak fel a székely kapun keresztül, ahol félkört alkotva fogadják a 12 pár székely táncot táncoló csoportot. A bál a bemutat ótánc után veszi kezdetét. A rendező-gárda kedves meglepetéssel és a „Lármafa" alkalmi lap megjelenésével fog kedveskedni a megjelent lányoknak.

Viszontlátásra! Magyar táncoló ifjuság a székely táncestélyen — február 20.

Mindennemü felvilágositással szolgál a Báliroda: Arany Bika, 11—1 és 4—6-ig.

Az osztálysorsjáték huzásai

40,000 pengőt nyert: 29130.
20,000 pengőt nyertek: 2213 70922.
10,000 pengőt nyert: 69286.
5000 pengőt nyert: 33714.
4000 pengőt nyert: 11317.
3000 pengőt nyert: 63810.
2000 pengőt nyertek: 22315 66242.
1000 pengőt nyertek: 8466 33250.
800 pengőt nyertek: 5635 9118 15846 28479 36859 65883 66902 73926.
600 pengőt nyertek: 7635 32850 38915 41058 58216 68164 81350 87649.
500 pengőt nyertek: 7173 9029 9559 9933 12903 23071 24990 30198 46805 55733 56300 61455 67838 76309.

Francia engedmény az olaszoknak

Franciaország hajlandó az olaszoknak szabad kikötőt adni Dsibutiban és helyet biztositani a Szuezi csatorna igazgatásában.

Róma, február 14. A *News Cronicle* értesülése szerint *Bonnet* külügyminiszter két kiküldöttje — egy bankár és egy ujságiró — Rómába és Berlinbe utazott, hogy tudassa a német és olasz kormánnyal, hogy Franciaország hajlandó az olaszoknak szabadkikötőt adni Dsibutiban és hajlandó az olaszok résztvételét biztositani a Szuezi-csatorna igazgatásában.

Rövidesen közlik a dohányuccai bombamerénylet tetteseinek nevét

A Dohány uccai bombamerénylet nyomozása kedden érkezett el a finishez. Tiz napja folyik már a nyomozás az ügyben és a főkapitányságon már pontos kép alakult ki a merénylet előzményéről és magáról a bűncselekményről is. A teljes képből már csak egy pár mozaik hiányzik. Egy ilyen mozaik az is, hogy egy titokzatos fekete autó szállított három férfit a merénylet színhelyére és ugyanezen az autón menekültek el. Visszaérkeztek a fővárosba a három vidéki városba kiküldött defektívek is. Valószínű, hogy *48 órán belül hivatalos tájékoztatás jelenik meg a merénylet pontos és hiteles történetéről s arról is, hogy kik követték el.*

Hirtelen halál a gyógyszertárban

Gyémánt Ferenc terménykereskedő tragikus halála.

Tragikus haláleset történt tegnap este 9 órakor a Mihalovits gyógyszertárban.

Néhány perccel kilenc óra előtt Gyémánt Ferenc debreceni terménykereskedő, aki a Svetits bérházban lakik, becsengetett a Mihalovits gyógyszertárba, ahol éjjeli szolgálat volt. A csengetésre **Piacsek János** gyógyszerész jött az ajtóhoz. **Gyémánt Ferenc ekkor már nagyon rosszul lehetett, mert elhaló hangon csak annyit kért, hogy szeretne leülni. Piacsek János** gyógyszerész gyorsan kinyitotta az ajtót és besegitette Gyémánt Ferencet a gyógyszertárba és egy kerevetre ültette. Amint Gyémánt Ferenc leroskadt a diványra köhögni kezdett, — majd fuldoklási roham vett erőt rajta. Piacsek János gyógyszerész azonnal észrevette, hogy itt komolyabb bajról lehet szó és rögtön telefonált dr **Makláry Elek** tisztiorvosnak és ezzel egyidejüleg a mentőket is értesítette.

A tisztiorvos a mentőkkel egyidőben érkezett meg a gyógyszertárba, de már nem tudtak segíteni Gyémánt Ferencen, mert már akkorára meghalt.

Este 10 órakor rendőri bizottság szállt ki a gyógyszertárba, ahol az ilyenkor szokásos jegyzőkönyvet felvették.

Itélet a légoltalmi árdrágitásban

Szombathely, február 14. A törvényszék uzsorabirósága kétnapi tárgyalás után kedden délután hirdetett ítéletet dr Májer József téglagyáros bünügyében, akit az ügyészség *árdrágító visszaéléssel* vádolt, mert a mult év szeptember és november havában, a légoltalmi intézkedések idején magánosoknak és intézményeknek 200—400 százalékos drágitással adta el a légoltalomhoz szükséges homokot. A bíróság ezért egyévi börtönre, mint főbüntetésre, ötévi hivatalvesztésre és polgári jogainak felfüggesztésére, 2000 pengő pénzbüntetésre, mint mellékbüntetésre, valamint a kincstár javára 2000 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére itélte és egyben kötelezte, hogy az ítéletet az egyik helyi lapban közzététesse és félven át üzletének ajtajára kifüggessze. Az ítélet ellen az ügyész és a védő is semmisségi panaszt jelentett be. Az ügyész indítványára a bíróság elrendelte Májer letartóztatását.

Turán álarcos bál

Tegnap este tartotta a Csaba Bajtársi Egyesület „Turán-törzse" hagyományos pompával megrendezett álarcos bálját az Angol Királynő zöld termében. A szines lámpionokkal és szerpentin szalagokkal pazarul feldiszitett termet már kilenc órakor ellepte a szórakozni vágyó ifjúság. Körültekintő és agilis rendezőség élén **Mihalik István** törzsfő állott, ki néhány közvetlen szóval nyitotta meg a farsang e hangulatos álarcos táncmulatságát.

Megjelent a bálon **Anie Paldrok** német gyermekgyógyásznő, ki követlen modorával hamarosan gavallérgyűrűt vont maga köré. **Rácz Jancsi** cigányzenekara pattogós indulóba kezdett és bevonultak a jelmezesek tarka szinpompában, majd misztikus fehér köpenyben és viasz álarcba öltözött diákok, akik mindnyájan egy-egy volt „Turán" vezért személyesitettek meg. Egy Lambett Walkot táncoltak. Utána a Kék Dunakeringő lágy dallamára kezdetét vette az általános tánc.

Szupé előtt kosztümszépségversenyt rendezett a figyelmes rendezőség és a két legszebb s két legérdekesebb kosztüm tulajdonosának értékes és szép ajándékkal kedveskedett. — **A szebbnél-szebb jelmezek tarka sokaságában igen nehéz lett volna a zsürinek a legszebbet s legérdekesebbet kivalasztani, azért ezt a szerencse-pénzre bizták. A hangulatos s mindentekintetben kitünően sikerült táncestén a kora reggeli órákig maradt együtt a szép számmal egybegyült közönség.**

Hatalmas szalmatüz a Cserepes uccán

Tegnap délben egy gyermek vigyázatlansága következtében hatalmas szalmatűz keletkezett a Cserepes ucca 9. számú ház udvarán.

Az udvaron mintegy húsz mázsa szalma és széna volt felhalmozva. A takarmány dr *Vasady Lajos* szállítmányozási vállalkozó tulajdonát képezte. Egyik alkalmazott gyermeke gyufával játszadozott az udvaron és az égő gyufától kigyulladt a kazal. Pillanatok alatt hatalmas láng csapott fel, fojtó füst terjedt el és rekkenő hőség terjengett. A házbeliek megkísérelték az oltást, azonban a nagy tűzzel szemben tehetetlenek voltak. Értesítették a tűzoltókat, akik *Rehák Tamás* parancsnok és *Jakobinyi József* ügyeletes tiszt vezetésével kivonultak és közel egyórás munkával eliltották a tüzet. *Tizenkét mázsa szalma hamvadt el a tűz következtében.* Egyébként épületben nem esett semmi kár.

Tanügyi engedmények az erdélyi magyarságnak

Bukarest, február 14. A közoktatásügyi miniszterium elhatározta, hogy azokban a városokban és községekben, ahol nagyobb számban élnek magyarok s ahol az iskolázandó gyerekek száma is eléri a törvényben előirt határt, magyar elemi népiskolák létesithetők, vagy pedig magyar tagozatokat állithatnak fel az állami iskolák mellett. A szülők szabadon választhatják meg az iskolát, ahová gyermekeiket járatni óhajtják, azonban tiszteletben kell tartani a gyermekek népi származásának elvét.

Gyilkosság a lekadalomban a nóta miatt

Miskolc, február 14. Bükkaranyos községben tegnap este özv. Badó Jánosné házában lakodalom volt. Éjfél után a legények összeszólalkoztak azon, hogy a cigány kinek a nótáját játsza. Az összeszólalkozás hevében K. Tóth Ernő 19 éves földmüves az egyik sarokba szaladt és onnan pisztollyal a tömeg közé lőtt. A golyó eltalálta Varga György 18 éves asztalosegédet, aki a helyszinen meghalt. A csendőrök K. Tóth Ernőt őrizetbevették. Miskoleről bizottságot küldtek ki annak megállapitására, hogy a fegyverhasználat következtében rögtönitélő biráskodásnak vanée helye, vagy sem.

Elfogott ir bombamerenylők

London, febr. 14. Az ulsteri rendőrségnek sikerült letartóztatni több egyént, akiknek — a jelek szerint — vezetőszerepük volt az utóbbi hetekben elkövetett bombamerényletek végrehajtásánál. Belfastban két ir nacionalistát akkor tartóztattak le, mikor egy olyan autóba akartak szállni, melyben robbanóanyagok és töltények százai voltak. Azt hiszik, hogy ők hajtották végre a mult heti londoni földalatti villamos pályaudvarai elleni merényleteket.

A magyarok lemaradtak a Zakopanei versenyen

Zakopane, február 14. Kedden került sor a műlesikló versenyre, amely hatszázméteres pályán 185 kilométeres magasságkülönbözettel, 35 kapun keresztül volt kitűzve. A két futam alapján győzött a svájci Rominger. A csapatversenyt Németország nyerte. A három magyar induló közül kettő már az első menetet feladta, Kővári pedig még a második menetben az egyik kapu előtt három métert lecsúszott, s nem tudott visszamenni a pályára és igy ő is kivált a versenyből.

Halálra itélték a barcelonai terroristavezéreket

Barcelona, február 14. A központi hadbiróság halálra ítélte Salazar Venturát, a köztársasági néptörvényszék volt elnökét, Garrido Manuel és Morales Emilio szakszervezeti vezetőket, Cerda Pablot, az úgynevezett »halálőrjárat« főnökét, valamint Piquer Ferenc anarchistát, akiket gyilkosságokért és különböző erőszakos cselekedetekért állitottak hadbiróság elé. A kegyelmi kérvényeket eljuttatták Franco tábornokhoz.

Farkas István püspök felvetette a magyar protestánsok egyesülésének gondolatát

A tiszai evangélikus egyházkerület közgyülése.

Miskolc, febr. 14. A tiszai evangélikus egyházkerület kedden rendkivüli közgyülést tartott, hogy rendezze a felszabadult Felvidéken levő evangélikus egyházközségek kérdéseit s a visszacsatolt egyházközségek vezetőivel kiegészitse magát.

Lichtenstein László főispán üdvözölte a visszatért hittestvéreket.

Farkas István ref. püspök az egyetemes református egyház és az egyetemes konvent kiküldötteként üdvözölte a közgyülést és felvetette azt a gondolatot, nem jött-e el az ideje annak, hogy ujra egyesüljenek a magyar protestánsok. Ha azt akarjuk, hogy itt magyar földön valóban jobb legyen a jövendő, akkor erősen meg kell szoritanunk egymás kezét.

Zavargások és véres összetüzések a ruszinszkói választások idején

Nagy felháborodás a választási csalások miatt

Beregszász, febr. 14. A tegnapelőtti ruszin választások idején a Tisza-menti községekben állandó zavargások folytak. A szavazók már az első percekben észrevették, hogy a választási bizottságok kicserélgetik a szavazóboritékokat, vagy azok tartalmát. A Visk környéki községekben a csendőrség már a délelőtti órákban elégtelennek bizonyult a zavargások elfojtására, ezért Husztról nagyszámu Szics-gárdistát rendeltek ki, akik valósággal katonai megszállás alá vették a községeket. A lakosságot azóta is állandóan zaklatják és tömegesen inditanak ellene internálási eljárást.

Huszt, febr. 14. Husztról jelentik a Lengyel Távirati Irodának: Volosin terrorisztikusan végrehajtot választási hadjárata nem mult el véres összetüzések nélkül. Igy például Nagyirtványos község lakossága baltával támadt az ukrán agitátorokra. Az összetüzésnek több halott és sebesült áldozata volt. Szőllősegres községben Volosin milicistái félholtra vertek egy görög katolikus papot, mert védelmére kelt a terrorizált kárpátorosz lakosságnak.

A Mávosz ungvári csoportjának megalakulasa debreceni résztvevőkkel

A MAVOSz február 12-én Ungvár állomáson megalakitotta az ungvári helyi csoportot, melynek elnökévé *Ortutay Sándor* főintéző, állomásfőnököt — ki korábban Debrecen-Vásártérnek volt közszeretetben álló főnöke — választotta meg. Ügyvezető elnök dr *Papp Antal* főintéző, vonalfőnök, társelnök *Rheus István* osztálymérnök, titkár *Cserháti Gyula* főtiszt lett.

A város polgármestere, a vármegye, a görög katolikus püspökség, a katonai parancsnokság és Ungvár városának több egyesülete és intézménye képviseltette magát.

A Nemzeti Hiszekegy elmondása után *Szántay István* MAVOSz ügyvezető elnök meleg szavakkal üdvözölte a megjelent előkelőségeket és Ungvár vasutasságát. *Ortutay Sándor* állomásfőnök rövid üdvözlő beszédében hatásosan mutatott rá arra, hogy ő most, midőn Ungvár állomás vezetését átvette, oda került vissza, ahonnan 20 évvel ezelőtt az erőszak távozásra késztette. Kérte a MAVOSz vezetőségét, hogy a vasutasság kivánságához képest alakitsa meg az ungvári helyi csoportot, amely azután hivatva lesz elsősorban foglalkozni a felvidéki vasutasok speciális ügyeivel.

Dr *Homonnay Tivadar* országgyülési képviselő, a MAVOSz elnöke tartotta meg ezután ünnepi beszédét, melyben részletesen foglalkozott a MAVOSz célkitüzéseivel, az eddig elért eredményekkel, megnyugtatván a Felvidék vasutasságát, hogy az ő ügyeikkel, sérelmeikkel és minden jogos kérelmükkel a legnagyobb alapossággal és lelkiismeretességgel fog a szövetség foglalkozni, csak legyenek türelemmel, mig az átmeneti idők nehézségei elmulnak.

Kemény Gyula, a MAVOSz ügyvezető elnökhelyettese főleg a nyugdijasokhoz szólott és részletesen ismertette a MAVOSz szervezetét és azokat az előnyöket, amiket a tagoknak nyujt.

Ezután következett dr *Fenczik István* volt ruszin miniszter, országgyülési képviselő felszólalása, ki hatásosan mutatott rá arra, hogy a középeurópai problémának ma a kárpátorosz terület a központja, ahova az egész világ figyelme irányul, de bármi történjék is, *a kárpátorosz nép rendületlenül kitart az anyaország mellett*, annak ezeréves alkotmányát támogatja és erősen hiszi, hogy minden akadály és nehézség dacára bekövetkezik nemsokára az a megoldás, amely úgy a magyarokat, mint a kárpátoroszokat egyaránt megelégedetté és boldoggá teszi. A kárpátorosz nép tisztában van azzal, hogy egyedül Szent István Magyarországának keretében találja meg a biztos megélhetés alapjait, mert hiszen ezt a két népet évszázadok kipróbált és bevált barátsága köti össze. Tudomására hozta a Felvidék vasutasságának, hogy *az eddigi csek fizetések már odaát sincsenek meg, mert értesülése szerint az eddigi illetményeket 36 százalékkal redukálták a csehek.* Vannak átmeneti nehézségek, amelyek minden nagyobb gazdasági operáció után jelentkeznek, de ezek a mostani nehézségek ne kedvetlenitsenek el senkit, mert bizonyos abban, hogy a megértő vezetőség és a kormány minden idekerült vasutasnak az ügyét igazságosan fogja kezelni és elintézni.

Egyhangú lelkesedéssel fogadta el az alakuló gyülés dr Fenczieknek arra irányuló indítványát, hogy a Kormányzó Ur Őfőméltóságát, Imrédy Béla miniszterelnököt, gróf Csáky István külügyminiszter és Kunder Antal kereskedelmi minisztert a gyülés elnöksége táviratilag üdvözölje.

Dr *Major Sándor*, a debreceni kerület elnöke Szántay István országos elnöktől átvéve a vezetést, a helyi csoport megalakulását végrehajtotta és az úgy tisztikart üdvözölte.

Hajdu László főtanácsos, a forgalmi és kereskedelmi osztály főnöke rövid, hatásos beszédben köszöntötte a gyülés résztvevőit, a megválasztott tisztikart és a választmányt.

A szépen diszitett teremben a magyar nemzetiszinű zászlók mellett a kárpátorosz zászlók is felsorakoztka.

A rendkivül jól sikerült lelkes gyülést a magyar és a kárpátorosz Himnusz eléneklésével zárták be.

Székely, Győri és Morvainál
Debrecen, Ferenc József ut 67. sz.
magyar ruhák
készen és mértékszerint.
Takarékosság. Szabott árak.

Mustárgázos dobozt halászott ki a Tiszából

Életveszélyes állapotban szállitották a kórházba.

Nyiregyháza, febr. 14. Zsóri Gábor tiszadobi gazdálkodó halászás közben vasbádogdobozt huzott ki a Tiszából, amelyet hazavitt. Amikor kinyitotta, néhány csepp belőle a padlóra hullt, amitől olyan rosszul lett, hogy életveszélyes állapotban vitték kórházba. A nyomozás megállapitotta, hogy mustárgáz volt a dobozban s most azt kutatják, miképpen került a Tiszába.

A magyar iparosság nagygyülésen számol be panaszairól s kivánságairól

A magyar kisiparostársadalom pénteken este monstre gyülést rendez Budapesten a Vigadóban az IPOSz rendezésében, ahol rámutatnak arra, hogy foglalkoztatás és munkaalkalmak hiján olyan súlyos helyzetbe kerültek, ami már-már egzisztenciájukat fenyegeti. A gyülésre meghivták a kormány tagjait, a felsőházi tagokat és képviselőket, hogy minden felelős tényező jelen legyen, mikor a kisiparosok és rajtuk keresztül sok-sok tizezer általuk foglalkoztatott munkás helyzetét feltárják.

Müködnek a vésztörvényszékek Madridban

Bilbao, febr. 14. Mint Madridból jelentik, a város „ellenállás a végsőkig" jelszó jegyében áll. A hatóságok az asszonyokat, gyermekeket is falragaszokon hivják fel, vegyenek részt a város védelmében. A hadiszempontból fontos gyárak 12 órás munkaidőt vezettek be. **Madridban 6 hadbiróságot és 8 vésztörvényszéket állitottak fel, hogy elejét vegyék az esetleges tüntetéseknek.** A madridi sajtó a kormány részére a teljhatalom megadását követeli. **A rögtönitélő biróság 172 egyént hazaárulásért halálra, életfogytiglani fegyházra, vagy rohamcsaaptba való besorozásra itélt.**

Életfogytiglaai fegyházra itéltek két rablógyilkost

A budapesti büntetőtörvényszék kedden tárgyalta a Ráday uccai rablógyilkosok bünperét. Juhász Miklós és ifj. Király István rovottmultú tolvajokat gyilkosság és rablás büntettével vádolta meg az ügyészség, mert a mult év december 3-án meggyilkolták és kirabolták Erdős Józsefné született Weisz Gizellát.

A két fiatalember a fegyházban ismerkedett meg és már ott megbeszélték, hogy kiszabadulásuk után együtt fognak »dolgozni«. Albérleti szobát vettek ki Erdősnénél. Elhatározták, amikor a nyugdijas Erdősné felvette havi nyugdiját, kirabolják. Becsalták szobájukba az asszonyt azzal az ürügygyel, hogy elromlott a villanylámpa. Miközben az asszony a lámpát igazgatta, nedves törölközőt kötöttek nyakára, ágyra fektették a szerencsétlen öregasszonyt és paplant terítettek rá. A lakást kirabolták és elmenekültek.

A törvényszék Juhászt és Királyt szándékos emberölés büntettével párosult rablás büntettében, továbbá lopás büntettében mondta ki bünösnek és ezért őket életfogytiglani fegyházra itélte. Az itélet nem jogerős.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban élénk, néhol viharos északi szél csaknem az egész nap tartott, a többórás napsütés ellenére a hőmérséklet országszerte csak 4—6 fokig emelkedett. Gyorsan változó felhőzet mellett többfelé volt kisebb hózápor. Este csaknem teljesen derült volt az égbolt.

Jóslás: **Az élénk északi szél lassan gyengül, kevés felhő. Erős éjszakai fagy. A nappali felmelegedés 5—8 C fok lesz.**

x **Előnyös feltételek mellett kaphatnak tisztviselők kedvezményes szelvényeket a titkárnál.**

A debreceni 39-es ezred történetéből*

Az első radivoji ütközet

1915. február 15. Hadtestünk majdnem egész arcvonalán támadásba ment át. Hajnalban, a már három nap óta elrendelt és a legénység által is gyanított támadás végrehajtás nélkül is megparancsoltatott és így elkövetkezett kárpáti harcainknak egyik legvéresebb napja.

Ezredünk az oroszok által megszállott 428 Radivoj elfoglalása tűzetett ki célul. Ennek elérése után, Nagybukóc irányában való biztosítás mellett 431—434 felé, jobbra kellett kanyarodnia.

Az ezred a következő csoportosításban indult fel adata elvégzéséiez:

Főcsoport: az ezredparancsnok Zeiss őrnagy által vezetett 3 zászlóalj (7 század 900 puska) és a géppuskaosztag (3 gp.). Tagozódása: a balszárnyon levő III. (Bohner) zászlóalj lépcsőben a hocsai mélyedés mentén. Igyekeznie kellett, hogy a Nagybukócnál álló orosz tüzérséget mielőbb tűz alá vegye. Tőle jobbra a Mocsitkéről induló II. (Müller) zászlóalj. Előnyomulási iránya, jobbszárnyával a Radivojra vezető út mentén. Tartalék az I. (Moldauer) zászlóalj a közép mögött.

Jobb oldalcsoport. A Palik század kivételével, Kisberezsnyéről kiinduló Gyárfás zászlóalj (350 puska), melynek déli irányból kellett a hegyet megtámadnia.

Pollár őrnagynak 5 század 43-assal (880 puska), Kisberezsnyéről a 434. Kozuchov-elen tüntető támadást kellett végeznie. Csoporttartalék 1 szd. 43-as Kisberezsnyénél.

Az ellenséges állások felderítésére nem volt idő. Hajnalban előreküldött járőreinket az orosz már a domboldalon lelőtte. Mint azt később a foglyoktól megtudtuk, a hegyet a teljes létszámú 46. szibériai lövészezred tartotta megszállva.

A hegy oldalait bükk szálerdő, a kb. 50 m-re kimagasló tetejét fenyőerdő fedte.

Az előnyomulást a széles és 10—20 méter mély szakadékokon kívül, a kb. 40 cm-es hó nehezítette meg.

Az ezredtől balra a 37-es zászlóalj és 46-os ezred, jobbra pedig a 43-as és 61-es ezred 1—1 zászlóalja, tovább jobbra a 20. honvéd hadosztály támadott.

Ezredünk mindkét csoportjának támadása délelőtt 10 órakor kezdődött.

Főcsoportunk előnyomulását, annak mingyárt kezdetén, a szakadékokon kívül, erős ellenséges ágyútűz, később oldalazó gyalogsági tűz akadályozta Jobbra a Kozuchovot támadó 43-asok is csakhamar elakadtak.

A Gyárfás csoport a Radijov csúcsát veszteség nélkül megközelítette, összeköttetése azonban a nehezen járható terepen a lemaradt főcsoporttal teljesen megszakadt. Ezt tekintetbe sem véve, megrohanta és elfoglalta az első orosz állásokat, azonban további előnyomulása során az ellenségnek meglepetésszerű pusztító keresztttüzébe került és kénytelen volt, anélkül, hogy az oroszok kiemelten leplezett fő állásainak vonalát mégcsak megközelítőleg is felfedezte volna, a tető előtt magát beásni. Ezen csoport oldalaiba az oroszok ismételten heves előretöréseket intéztek, melyeket a maroknyi tartalékok csak ellenrohamokkal és hősies kézitusában voltak képesek kivédeni. Közben az első a hősök között, Gyárfás százados, súlyosan megsebesült és Lépes százados vette át a zászlóalj parancsnokságát, akinek a megfogyott századokkal sikerült visszaverni az ellenség további rohamait.

Később a 43-as ezred részei is felnyomult a zászlóalj jobbszárnyán, ekkor azonban kb. 6 óra este, a csoport, annak messze előretolt helyezetére való tekintettel, már parancsot kapott a drágán megszerzett terület elhagyására.

A zászlóaljat a Mocsitke magaslattól északra levő 334-es oldalhát felső részén megállott ezredhez vonták vissza.

Ezen zászlóaljnál elesett: Rotter és dr Szabó Sándor hadnagy és (350 közül) 43 ember; megsebesült: Gárfás(1) századoson kívül még Lengyel százados(2), Papp kadét és 136 ember. Az ellenrohamok közben 40 ember, nagyrészt sebesülten az oroszok fogságába került. A zászlóalj véres vesztesége több, mint 50 százalék volt. Az elesettek között volt Zabos Konrád őrmester (Hajdúböszörmény) is, aki halálosan sebesülve is lelkesítette szakaszát és utolsó szavai ezek voltak: »Királyomért és hazámért halok meg.« Az ütközetben Kiss Zsigmond zászlós rettenhetetlen bátorságával különösen kitűnt.(2)

A Gyárfás zászlóalj rendkívüli veszteségei, különösen halottakban, a legközelebbi távolságra vívott tűzharc és a kézitusák által, valamint azzal magyarázható meg, hogy az ellenség nagyrészt dum-dum golyókkal és sokáig észrevétlenül a fák koronáiból is lőtt. A Gyárfás zászlóaljnak a Vásáry csoport közelében harcoló századánál annak kiváló parancsnoka Palik főhadnagy és 10 ember elesett és 25 ember megsebesült.

A főcsoport veszteségei nem voltak olyan tetemesek. Kivéve a III. (Bóhner) zászlóalj balszárnyán harcoló 9. (Szremacski) századot, melynél 15 ember eset el és 40 sebesült meg.

Az ezred összes véres vesztesége e napon (alig 1400 főnyi állományból) Halottakban 3 tiszt és 76 ember; sebesültekben 3 tiszt és 231 ember volt.

Az óriási veszteséget elkerülni nem lehtett és az nem is volt hiába hozva. Járőreink hírül hozták, hogy ahol a Gyárfás zászlóalj támadott halmokban hevertek az elesett oroszok. A fő eredmény azonban abban állott, hogy az oroszoknak, akik ekkor igen nagy túlerőben érezték magukat, és éppen itten is megindulni akartak, hogy magukat a Kárpátokon átküzdve, a Magyar Alföldre jussanak, hihetetlen vakmerőséggel végrehajtott támadásunk igen lelohasztotta.

Gyárfás százados, az őt a segélyhelyen meglátogató József főhercegnek a következőket mondotta: »A 39-eseket bámulni kell« Minden 39-es a hősiességének ragyogó mintaképe. Századok, melyek tiszt nélkül maradtak, a legénység kezdeményezéséből rohamra indultak, majdnem mind elestek és a következő század ugyanis előtörve, elfoglalta az ellenséges állást.« (I. fh. II. 440. és 450. Le Beau tábornok(4) hadosztályparancsnok a 39-esek hőstetteiről így tesz jelentést: »Ezek hasonlóak, mint amilyeneket a régi regék jegyeztek fel«, úgy hogy a fenséges úr őfelségétől kéri az ezred zászlóaljára a kettős nagyságú arany vitézségi érmet, melyet eddig csak a 44-es »Rosseb« bakák számára kért (I. fh. II. 441. old.)

A Radivojtól délre leereszkedő oldalhátat a hadtest ezentú »Gyárfás-háte-nak nevezte.

vitéz Lépes Győző.

* A mi lapunk útján is megrendelhető. Ára fűzve 4 pengő, díszkötésben 12 pengő.

(1) Az olasz harctéren egy repülőbomba oltotta ki életét.

(2) Később olasz hadifogságba került és több szökési kísérlet után maga vetett véget életének.

(3) Ezen, ekkor már a nagy ezüst vitézségi éremmel díszített, rendkívül bátor és hidegvérű tiszt néhány hét múlva tífuszban halt meg.

(4) Osztrák-német nemzetiségű volt.

A debreceni csendőrnapon tizenkilenc csendőraltisztet tüntettek ki

Kedden tartotta a csendőrség az egész országban a csendőrnapot. Ezt az ünnepet a debreceni csendőrség is méltó keretek között ülte meg.

Délelőtt a csendőrség zártrendben vett részt felekezetek szerint istentiszteleten, majd utána a csendőrlaktanya udvarán volt ünnepély. Itt a csendőrtiszti, altiszti oszlopok mellett ott voltak a nyugdijas csendőrtisztek, altisztek is nagy számban.

Fél tizenkét órakor érkezett meg Sasady Arthur csendőrezredes. A jelentés beadása után Zirczy József alezredes intézett a csendőrökhöz katonás, lelkes beszédet. Méltatta a nap jelentőségét, majd rámutatott, hogy 58 év nem nagy idő egy intézmény életében, de értékes évforduló, mert a csendőrséget ma is azok az erkölcsi erők hatják át, amikkel születésekor utnak inditották. A csendőrség tekintélyt tartani tudó és tekintélytisztelő, ezért szereti a csendőröket a magyar nép. Felhivta a csendőröket, legyenek méltóak a csendőrség több mint félszázados eszményeihez.

Ezután megemlékezett a csendőr elődökről, akik nemcsak honfitársaik, de az idegenek megbecsülését is kiérdemelték, akik a világháboruban és az azt követő szenynyes forradalomban hősi halált haltak. Az ő példájukat a becsületesség, a kötelességteljesités mintaképéül állitotta a mai nemzedék elé.

Nagyhatásu beszédét azzal a gondolattal fejezte be, hogy a csendőrség erején nyugszik hazánk nyugalma, biztonsága. Ne engedjétek — ugymond — elhomályositani a csendőrmultat, maradjunk meg a csonka várfalakon vitézeknek, adassék tisztelet a csendőrmultnak és kegyelet a kidőlt bajtársaknak.

A beszéd után Sasady Arthur ezredes kiosztotta a csendőröknek az elismerő, dicsérő okleveleket és a pénzjutalmakat. A honvédelmi minisztérium dicsérő okiratával tüntették ki: Bokor Imre ny. alhdgy, Lászlófi Mihály gy. alhgy, Király László gy. tiszth., Sóki Gábor ny. th., Füzessi Lajos th.-t.

Csendőrfelügyelői dicsérő okiratot kapott: Pusztai Lajos ny. th. Kerületi dicsérő okiratot nyertek: Varga István, Csalányi Károly, Szeverényi László, Varga László gy. th.-ek, Sütő Sándor számv. th., Károlyi Imre és Jámbor Ferenc gy. törm.-ek.

Nyilvános dicséretben részesültek: Bárány István, D. Somogyi Pál, Derzsényi György th.-ek. — Hatvan pengős jutalmat kaptak: Balogh István, Gácsi József, Veress Albert gy. th.-ek.

Az olkevelek és jutalmak kiosztása után Sasady ezredes intézett buzdító szavakat a kitüntetettekhez. Majd ugy a tényleges, mint a nyugállományu csendőrség feszes diszmenetben vonult el parancsnokai előtt és ezzel az ünnepély végetért.

Utána közös diszebéd volt a laktanya étkezdéiben.

A szabott árak bevezetése

Értekezlet a Kereskedelmi és Iparkamarában.

A szabott árak bevezetése ügyében a Kereskedelmi és Iparkamarában újból értekezlet volt. Erre az adott okot, hogy a szabott ár szervezetről 2 év előtt elkészített tervezetet a miniszter visszaküldte azzal, hogy nem szükséges hozzá miniszteri jóváhagyás, mert felfogása szerint a szabott árat az egyes szakmákhoz tartozó kereskedők szerződéses alapon vezethetik be.

Egyidejüleg a miniszter óhajt nyilvánitott a tekintetben, — hogy milyen rendelkezéseket kellene felvenni a megállapodás-tervezetbe.

A napokban megtartott értekezleten dr. Radó Rezső főtitkár elnökölt, aki bevezető szavaiban rámutatott a szabott áron árusitás fontosságára. Megemlítette azt, hogy a kamara és az érdekképviseletek által folytatott tárgyalások eddig is jelentős eredményt mutatnak fel.

Ezután dr. Diczig Alajos kamarai titkár, a kérdés előadója ismertette részletesen az egész kérdést. Majd előterjesztette a megállapodás-tervezetet. Különösen kiemelte azt, hogy a kasszaskontó adása kérdésében a Miniszter Ur leirata a kasszaskontó adását elvileg lehetségesnek tartja. Ezt azért kell kiemelni különösen, mert épen a kasszaskontó adásának kérdésében a budapesti kamara álláspontja eltért a debreceni kamaráétól, mert a budapesti kamara szabott árak esetén a kasszaskontó adását megengedhetőnek nem tartja. Rámutatott arra előadó, hogy a szabott ár megállapodások nem kötik meg a szabott ár szervezetben résztvevőket a forgalmazott áruk árának megállapitása tekintetében, mert a szabott ár csupán a kimondott, illetőleg feltüntetett ár betartásának kötelezettségét jelenti, tehát az alku kizárását, de szabadon hagyja a kereskedő ármegállapitási jogát. Épen ez választja el a szobott ár megállapodástervezetnek a szabott ár szervezet életére, belső működésére vonatkozó rendelkezéseit, — majd megindult a vita, amelyben Kardos Gyula, Pataky József, Króh Vilmos, Havas Károly, dr. Éber István, id. Varjassy Imre, Imre János, Schreiber Adolf vettek részt. Az értekezlet eredménye az volt, hogy az előterjesztett megállapodástervezetet az értekezlet általában helyesléssel fogadta, az értekezlet feltétlenül szükségesnek tartja, hogy a szabott ár szervezetből való kizáráson kivül a szabott árak betartását jelentős birságsújtási lehetőséggel is biztositsák. A kamara a megállapodástervezetet a többi kamaráknak is megküldi csatlakozás végett, felterjeszti jóváhagyás végett a kereskedelmi miniszterhez és annak jóváhagyása után a legerőteljesebben megindítja a mozgalmat a szabott árak minél szélesebbkörü vevezetése érdekében.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán: 5, 7, 9 órakor, csak felnőtteknek, francia film, a BŰNÖS. — (Pierre Blanchard).

Ankét a cipőgyári termelés fellendítésére

Meg kell indítani a cipőipari termelést! — Átmeneti hitelkeretet kérnek a munkaadók, hogy megindulhasson a munka! — A polgármester felhívására jelentősebb munkáslétszám elhelyezkedése várható

Hétfőn este dr. **Kölcsey Sándor** polgármester rendeletéből az I. fokú Iparhatóság ankétot hívott össze a cipőipari munkások beadványával kapcsolatos problémák megvitatására.

Dr. **Dömsödy Imre** tanácsnok, dr. **Orosz Árpád** tb. tanácsnok és dr. **Koller József** iparhatósági biztos képviselete mellett a tanácskozáson részt vettek az Iparkamara részéről dr. Diczig Alajos titkár, továbbá Bobák Gábor cipészszakosztályi, Mázló József csizmadia szakosztályi elnökök, Mester Lajos ipartársulati vezető, továbbá a Weinberger, Tiszántúli KFT, Ideál, Kovács Sándor, Herskovits Menyhért és Süsskind gyárak, illetve tömegtermelő üzemek tulajdonosai, vagy megbízottai. A bőripari munkásságot Pogácsás Antal elnök, Lechner Dávid titkár és Erdei István szakszervezeti titkár vezetésével 8 tagú küldöttség képviselte.

A tanácskozást dr. Dömsödy Imre vezette, aki napirend előtti felszólalásra közölte, hogy Kovács Sándor cipőgyáros kérelmére a föntemlített üzemben dolgozó nyilaskeresztes munkások is bebocsájtást kértek a szakszervezet által kezdeményezett polgármesteri megbeszélésre.

Dr. **Koller József ismertette a munkásság beadványát, mely után a gyárak egységes állásfoglalását Weintraub** Jenő vázolta.

A katasztrófális helyzet fő okát a tőkehiányban, a nyersanyagkészlet megesappanásában a Bata-féle terjeszkedésben és az utóbbi időkben jelentkező nagymérvű fizetésképtelenségekben véli feltalálni.

A gyáripari megbizott szerint a föntemlített körülmények folytán 20 százalékos drágulással kellene számolni, amely drágulást azonban csak az árkormánybiztosság jóváhagyásával mernek vállalni a termelők. Ez a magyarázata a bizonytalan helyzetnek és ezért kell a munkáskezeknek tétlenkedni. **Élesen támadta a Cilka-gyár Bata-rendszerű termelését, amely silány és selejtes pótanyagok felhasználásával katasztrófába döntheti az egész magyar cipőipart.**

A jelentékenyen emelkedő közterhek és munkásvédelmi intézkedések folytán feltétlenül szükség van hathatós támogatásra.

A megfelelő hitelképességgel rendelkező termelők számára átmeneti hitelkeret folyósítását kéri a Városi Takarék és Hitelintézeten keresztül. Nem gondolnak hosszú hitelekre, de a termelés megindításához 90 napos, illetve 6 hónapos hitelkeretek nyujtására van szükség.

Dr. **Diczig** Alajos közölte, hogy az Iparügyi Minisztériummal a Kamara érintkezésbe lépett a különböző hiányosan és fogyatékosan kiadott miniszteriális rendelkezések mielőbbi precíz körvonalozására és meghatározására. Megállapítja, hogy **káros az egész közgazdasági életre a Bata-termelés,** de a képviselőházban elhangzott miniszteri válaszok után annak likvidálását nem tartja gyorsan keresztül vihetőnek.

Kovács Sándor cipőgyáros bejelenti, hogy összes munkásai, számszerint hatvanan felmondásban vannak. **A munkaadók képviselőjének általános bejelentésén túl a szakszervezetek feloszlatását is kérte.** Hasonló értelemben beszéltek az értekezleten a Kovács-üzemben dolgozó nyilaskeresztes munkások nevében Csurilla és Széll cipészek.

Herskovits Menyhért hozzászólása után — melyben OTI és adókedvezményeket sürgetett, **Mester Lajos a gumiáruk terjeszkedése elleni küzdelemre hívta fel az érdekelteket. Bobák** és Mázló szakosztályi elnökök alapossággal vázolták a cipész, illetve a csizmadia kisiparosok sötét helyzetét. **Herskovits József, illetve Kerekes** Zoltán megállapításaiból kitünt, hogy

az idén eddig kb. 20.000 pár cipővel kevesebb a termelés, mint általában a normális körülmények között lenni szokott a cipőiparban helyi vonatkozásban. Ez a termelésben minimálisan 50.000 pengő munkabérveszteséget jelent. A hitelkérdés megoldását vélik legfontosabb kérdésnek, mert csak azután indulhat meg a termelés.

Lechner Dávid az érdekképviseletbe tartozó munkások álláspontját fejtette ki. Az ankét tanácskozásaival kapcsolatban megállapítja, hogy **a sürgős segítést ez a megbeszélés nem fogja olyan mértékben hozni, mint amilyenre a munkanélküliség mérete azt kívánatossá tenné.** Az iparügyi miniszteri rendelkezések pontos betartását, a munkásvédelmi törvények ellenőrzését feliratban kéri sürgetni a polgármester által. A csalávédelmi törvény kiterjesztésére is utalt. A papiranyag felhasználásával kapcsolatban nem osztja a kamarai kiküldött álláspontját, hogy az a minisztériumban néhány napon belül elintézést nyer. **A Bata elleni küzdelem voltaképen országos harccá kell, hogy kiszélesüljön, mert ha nem így történik, úgy a gépesített termelés kifogja szoritani munkahelyéről a ma már csak szezonipari jellegben dolgozó cipőipari munkást.** A másik munkásérdekeltség felé megállapítja, hogy világnézeti differenciák dacára a sorsközösségben lévőknek kötelességük egymás érdekeiknek felkarolása s nem szabad e kérdést politikai vágányra terelni.

Erdei István szakszervezeti titkár a hibáknak és bajoknak okát a statisztikával magyarázza meg. **Fél pár cipő a fejenkénti fogyasztás országos átlaga. Tehát a legfőbb bajnak oka a vásárlóképtelenség. Sürgős megoldást kiván, mert a már eddig elveszett 50.000 P munkabérkülönbözetet is nagyon megérzi a gazdasági élet.** A jövőben azonban, ha a szezon nem indul meg, a munkásnak eladni valója sem lesz, mert minden hitelét kimerítette és értékét elzálogosította. A szociális törvények pontos betartását és szigorú ellenőrzését követelte. **A közszállítási szabályzat rendelkezéseinek érvényesítését kivánta, mely kizárja közmunkákból azokat a munkaadókat, akik a munkásvédelmi rendelkezések kijátszása miatt kihágási ítélettel sujtva lettek.** A más érzelmű munkásokkal érdekközösséget hajlandók vállalni, de felfogásbeli különbségek nem jelenthetnek olyan tüneteket, melyek a jobb sorsért küzdő munkások hátbatámadását célozzák.

Dr. **Dömsödy** tanácsnok összegezte a vitában elhangzottakat. **A hitelkeret megadása tárgyában a polgármesterhez jelentést tesz.** Az értekezlet az iparügyi minisztert három javaslattal megkeresi, a papirrendelkezés precízrozása, a Bata-elleni rendelkezések sürgetése és a munkásvédelmi törvények hatékony ellenőrzése tárgyában. **Továbbiakban a munkaadók a polgármester úr felkérésére átmenetileg vállalták üzemeiknek részleges munkábaállitását, melynél döntő szempont az a körülmény lesz, hogy inkább a munkaidőt csökkentik, de elvben a minél több munkás elhelyezkedését vélik szükségesnek.** Az értekezlet tanácskozása a megértés jegyében — a segíteni akarással ért véget.

„ÉDEN“

Értesitem igen tisztelt vendégeimet, hogy a mai napon már és minden este az országszerte hirneves és közkedvelt

Walder György hegedüs-saxofonos, B. Gémes Anica zongoristanő és Lowró Mária dobosnő

kombinált zenekara játszik.

Friss ételek, jó italok, figyelmes kiszolgálás az

ÉDENBEN!

Két és félmázsa vasat lopott el a herkules-erejü tolvaj a Hév Salétrom uccai telepéről

A helyivasut igazgatósága feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki Salétrom uccai telepjükről hat darab, egyenként negyven kilót kitevő, öntöttvas váltóállitó szekrényt ellopott.

A herkuleserejü betörő tehát 240 kilónyi sulyt cipelt el a telepről. Kézikocsit, vagy más járművet nem használt, mert annak nyomát megtalálták volna. A kár 300 pengő. A rendőrség meginditotta a nyomozást a fantasztikusan erős tettes kézrekeritésére.

A vagongyári halálos szerencsétlenség ügye a törvényszék előtt

Felmentették a gondatlansággal vádolt három munkást.

Emlékezetében él még a debreceni közönségnek az a borzalmas szerencsétlenség, melynek áldozata lett a debreceni vagongyárban *Kiss Mihály* munkás, akinek melle a két ütköző közé került és a szörnyű préselés következtében meghalt.

A szerencsétlenség ügyében megindult vizsgálat során azt állapitották meg, hogy három munkást, akik a javítás alatt lévő vasúti kocsit ráengedték Kiss Mihályra, gondatlanság terheli. A szakértő megállapítása szerint elmulasztották a köteles gondosságot, nem adták le a jelzést, hogy indítják a vasúti kocsit és csakis így következhetett be a halálos szerencsétlenség.

A debreceni törvényszék *Fövényessy*-tanácsa kedden délelőtt tárgyalta a három munkásnak, Reisinger Bélának, Mónus Andrásnak és Szilágyi Istvánnak az ügyét, akiket gondatlanságból okozott emberöléssel vádolt az ügyész, dr *Paksy István.*

A vádlottak kijelentették, hogy nem érzik magukat bűnösnek, a szokásos jelzést megadták. Kiabáltak, hogy indítják a kocsit és különben is Kiss Mihály tudta, hogy megy a kocsi, mert ő kérte, hogy indítsák lefelé.

Des Combes Henrik tanácsos, műszaki szakértő hangoztatta a bíróság előtt, hogy véleménye — szerint gondatlanság történt és az nem mentesít, ha ott olyan nagy volt a lárma, hogy a figyelmeztető kiabálás nem hangzott jól, mert elébe kellett volna menni a kocsinak és csak akkor engedni lefelé, ha útjában nem veszélyeztet senkit.

A bíróság a tanukihallgatások után meghozta az ítéletet, melynek értelmében felmentette a három munkást a vád alól. Az indokolásban rámutattak arra, hogy Kiss Mihályt nem érhette váratlanul a kocsi indulása, mert ő maga kérte, hogy indítsák már lefelé a kocsit. Tudta, hogy érkezik a kocsi, neki kellett volna jobban vigyázni, hogy ne kerüljön a kocsik ütközői közé.

Befejeződött a vizsgálat a hajduszoboszlói tragédia ügyében

Hírt adtunk már arról, hogy egy fiatalkorú diák véletlenül agyonlőtte Hajdúszoboszlón *Szőllössy Ida* 14 éves polgáristát. A debreceni vizsgálóbizottság befejezte a kihallgatásokat és teljesen elkészültek a jegyzőkönyvek. Megállapították, hogy a diák a szomszédtól kérte el a Flóbert-puskát és egyik fiatalkorú barátjával indult el a Pityeri szőlőskertbe vadászni varjakra. Velük ment Szőllössy Ida is, aki ott volt a közelükben és így találta el véletlenül egy lövés.

A bizottságnak módjában volt kihallgatni a két fiatalkorút, mert a késő esti órákban már megkerültek. Féltek a szülői fenyítéstől és azért nem mentek haza a rendőrségi kihallgatás után.

Zsögöd Jenő vizsgálóbíró előtt részletes vallomást tettek a fiúk. Kikérdezte a vizsgálóbíró a tanukat is. Az eljárás nemcsak az ellen a fiatalkorú ellen indul meg, akinek kezében a fegyver volt, hanem társa ellen is, sőt a szomszédot is perbefogják, amiért a fegyvert a gyermek kezébe adta.

—o—

Egyházzenei hangverseny a Kistemplomban

Január hó közepére volt ez a hangverseny meghirdetve, de az akkori járványos betegség miatt elmaradt. A rendezőség a hangversenyt most február hó 19., vasárnap délután hat órára tűzte ki ugyancsak a Kistemplomba, az eredeti müsorral és célkitűzéssel: a »Magyar a magyarért« akció javára. A már kibocsátott és megváltott müsorok érvényesek maradnak az új dátumra. Jegyek még igényelhetők az egyházi számvevőségnél (Kálvin-tér 17.) és a lelkészi hivatalok útján. A rendezőség most közrebocsátja a hangverseny keretében előadandó énekszámok szövegét.

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

— A keresztény hadifoglyok emlékirata zsidó társaik érdekében a miniszterelnökhöz. A keresztény volt magyar hadifoglyok bizottsága többezer keresztény hadifogoly aláirásával emlékiratot intézett Imrédy miniszterelnökhöz és az országgyülés mindkét háza tagjaihoz. Azt kérik, hogy az igazoltnak talált volt zsidó-magyar hadifoglyokat a zsidókról szóló törvény megszigoritásai alól mentesitsék.

A Szinmüvészeti Akadémia növendékei, akik nagy sikerrel játszották a Csokonai szinházban a „Sasfiók"-ot.

SZINHÁZ

Kiss Ferenc ujra Debrecenben

A Csokonai Szinház egész társulata kivonult a déli gyorsvonathoz, Kiss Ferenc fogadására, a kitünő művész azonban csak este érkezett meg.

Valamikor, pontosan két évtizeddel ezelőtt itt játszott a debreceni Csokonai Szinház öreg deszkáin Kiss Ferenc, a magyar színjátszásnak ez a robosztus öserejü tehetsége. Innen indult el ragyogó pályafutására, melynek nagyszerüségét nemcsak magában véve is imponáló külső eredmény jelzi hanem **azok a csodálatos alakitások, melyekkel a magyar szinházi közönséget megajándékozta Kiss Ferenc. — Diadalut volt ez, de olyan siker, melyet belső gazdaság, zsúfolt és minden megnyilvánulásában izig-vérig magyar tehetség igazolt.**

Bizony régen volt az a két évtized távlatában ködlő idő, amikor Kiss Ferenc a Heltai-társulat színésze volt debreceni színész. De

20 év után is mindig úgy jön Kiss Ferenc Debrecenbe, mintha hazajönne és a debreceni közönség úgy várja, mint senki mást.

A legnépszerübb magyar színész is csodálatosan lágy hangon, mintha kedves emlékeket cirógatna körül bársonyosan puha szavaival, beszél a DEBRECZEN munkatársának ezekről a napokról.

— Mindig boldog vagyok, ha Debrecenbe jövök, mintha csak hosszú út után hazaérkeznék. Nehéz is lenne elfelejteni azt az időt, azt a fél esztendőt amit itt töltöttem. Mindjárt a világ háború után volt. 1918-ban. Heltai Jenő volt a direktor. **Egyenesen a lövész árokból kerültem Debrecenbe, a Csokonai Szinház deszkáira.** Minden éjszaka hajnalig tanultam a szerepeket. Rengeteget kellett tanulnom, nem ismertem az új darabokat hiszen évekig csak a háborús élet nagy színjátékát volt alkalmam játszani. 23 éves, vékonyka legény voltam, akkor... Szalad az idő.

— Igen. Az idő kereke szédületes tempóban gördül és 1939 február 14. napján, amikor a déli budapesti gyorsvonat érkezésének ideje közeledik, sokan várakoznak a debreceni pályaudvar széljárta perronján. A Csokonai Szinház egész társulata kint van. **Horváth Árpád** igazgató, **Halassy Mariska Győri** titkár és **Mányai Lajos** az első érkezők. Nemsokára jön **Kamarás Gyula** is, **Csanak Béla** a kiváló karnagy és többen. Kedves vendég tünik fel a pályaudvaron, **Sivó Mária** személyében, ki most Budapesten arat nagy sikereket és egy napra „hazaugrott" a debreceni ismerősök meglátogatására. Kicsit lefogyott, nagyon szép és nagyon elegáns. Összecsókolózik a volt debreceni kollegákkal... **Hamvay Lucy a legaranyosabb primadonna kipirult arccal érkezik meg. Hogy el ne késsen taxiba vágta magát.** Az elsőosztályú váróteremben díszruhás hajdúk, **egyik nek kezében babérkoszorú, amit átnyujtanak Kiss Ferencnek. Az állomás épülete előtt a város fogata várakozik a legnagyobb magyar színészre, aki egyben a Szinművészeti Akadémia igazgatója és a Szinészkamara elnöke is és most hozza Debrecenbe a jövő nagy magyar színészeit, az akadémistákat vendégszereplésre.**

Kevés késéssel fut be a budapesti gyors. Horváth Árpáddal és Hamvay Lucyvel elől a színészek, ujságirók, fényképészek sietnek az első kocsi felé, ahonnan az akadémisták fiatal serege száll ki. **Szentessy** titkár vezetésével. **Soraikban mindjárt feltünik egy debreceni kislány, a sugárzóan szép, fiatal Feleki Sári, aki három évvel ezelőtt mint Fecser Sárika érettségizett a Dóczi-ban és már itt feltünt nagyszerü szinjátszó képességeivel. — Mo staz akadémia harmadéves növendéke.** Együtt vannak mind a kitünő fiatal színészek, a jövő nagyszerü magyar művészei. Mégis csalódott moraj hallatszik a debreceni színészek soraiból... Kiss Ferenc nem érkezett meg. A rettenetesen elfoglalt művésznek sürgős ügyben Budapesten kellett még maradnia és csak az esti gyorssal érkezik meg.

Kiss Ferenc valóban a hétórás gyors vonattal érkezett Debrecenbe, feleségével együtt. A város díszfogatán az Arany Bikába hajtatott, ahol a DEBRECZEN munkatársának a következőkben nyilatkozott:

— Megint itthon vagyok Debrecenben, ahol a művészpályám bölesője ringott. Majd felcsillanó szemmel hozzátette:

— Elhoztam fiataljaimat, akik között nem egy sokatigérő tehetség akad, de valamennyien derék harcosai lesznek a magyar színjátszásnak.

Szeretettel beszél az Akadémiáról.

— A jövő évben kibővül a Szinművészeti Akadémia, mint egyetlen színészképző szerv az országban. Olyan színészképzést akarunk nyujtani, ami egyedülálló Európában s méltó a magyar színészet nagy múltjához.

A terveiről érdeklődünk.

— Tele vagyok tervekkel. Elsősorban a Szinészkamarával kapcsolatban. Az egész magyar színészet nagy változások előtt áll s ezzel kapcsolatban remélem a legjobbakat, hogy ezek a változások úgy erkölcsileg, mint anyagilag előre segitik a színészet ügyét.

— És az egyéni tervek?

— A jövő héten kezdjük forgatni új filmemet, a „Törvény nevében" c. bünügyi filmet, melynek a főszerepét játszom. Rádióban minden hónapban fellépek. A fiatalokkal még egy másik vidéki városba is ellátogatunk, vagy Miskolcra, vagy Szegedre. A „Sasfiók" vagy a „Tábornok" kerül ott előadásra.

— Valamit a debreceni emlékekről.

Elmosolyodik Kiss Ferenc, melegen, jókedvüen.

— Mit mondjak újat neked róla? — mondja. Annyit elbeszéltem már... Minden évben megfordulok itt néhányszor az életem egy darabját jelenti Debrecen, azt a kritikus időt, amikor a háborút járt ember ujra itthonivá lesz. Én ezt Debrecenben éltem át és nem felejtem el soha...

Ezeket mondotta Kiss Ferenc, ez a csodálatosan nagyszerü magyar művész, aki hosszú esztendők óta a színpad, film és rádió hármas nyelvén tárja a közönség elé tehetségének kincseit s ezek az alakitások odatartoznak a magyar színjátszás legszebb lapjaira. (kiss).

—=—

Sasfiók

A Szinművészeti Akadémia növendékeinek vendégjátéka a Csokonai Szinházban.

Ünnepi estére gyult ki a rivalda fénye kedden a Csokonai Szinházban. Ünneppé tették ezt az előadást azok a fiatal magyar tehetségek, akiknek az alakitásában a közeljövő magyar színészetének nagy értékei bontakoztak ki örömteljes igéretként a nézőtér előtt. Ünneppé tették **Kiss Ferencnek,** a legnagyobb magyar színésznek, kongeniális rendezése, az egész színpadon eláradó egyénisége, nemes, tiszta magyar szellemtől áthatott törekvései, melyet visszatükrözött az egyénenként is nagyszerü erőket reprezentáló akadémisták bámulatos teljesitménye.

Rostand SASFIÓK-jával a fiatal magyar színművészet röppent fel a Csokonai Szinház színpadán a szellem legfelső régióiba. Jóleső látványt nyujtottak azok a komoly, izmos igéretek, helyenként már szinte kész, érett tehetségek, akik felé repeső lélekkel tapsolt a debreceni publikum. Áhitatos hangulat ülte meg a nézőteret, a művészet örök szépségének sugaraiban fürdött a nézők lelke és ezen az estén elcsitulhatott minden aggodalom a magyar színjátszás jövője iránt. — Ahol ilyen vezetők kezében, mint **Kiss Ferenc** ilyen tehetségek bontakoznak, csak újabb dicsőségek várhatnak a magyar színjátszásra.

Az előadás **Kiss Ferenc** mesteri rendezésében olyan pontos, nüanszokig egyöntetü, a darab minden szépségét, finomságát maradéktalanul kihozó, hogy a színdarab egyetlen csodálatosan harmónikus egésszé olvad össze. Mindenki helyén van és a legnagyobb dicséret, amit az előadásra mondhatunk, hogy a nézőtér szinte nem is érzi, hogy színházat játszanak, annyira eleven valósággá izzik minden jelenet.

A szereplők mindenike elsőrangút nyujt. **Fülöp Kató** ragyogó tehetséggel eleveniti meg a reichstadti herceg alakját, remek drámai erővel érzékelteti kigyullásait, vergődését, magábaomlását. Tökéletes színészteljesitmény amit csinál. Már is kiforrott értéket ismertünk meg **Rajczy Lajosban. Tamás J.** Metternichje csupa erő, művészet és sötét izzás. Kitünő **Várnai L.** Ferenc császárja. **Gajzágó D.** Mária Teréziája maga az életté egyszerüsitett művészet. Már is kész művészek: **Kulcsár I., Bodor Tibor, Gáty György, v. Benkő Gy. Gábor Miklós és Vereczkei Z.** Nagyszerü, komoly értéknek igérkezik s eredeti alakitásával feltünt **Feleki Sári.** De igazi tehetséget revellálnak s játékukkal már is őszinte gyönyörüséget szereztek **Hidvégi V. Fábri Zoltán, Nagy István, Szakács M. E., Biró Anna, Ilosvai, Galamb Gy.,** és **Naszódi S.** Kitüntették ügyes játékukkal **Győző Lszló, Kosztolnyi B., Hangai Márta, Almássy Judit** és **Turgonyi Pál.**

Általában az egész fiatal gárdára jogosan lehet büszke a magyar színészet, elsősorban a már is teljesen kész, elsőrendü művész **Rajczy Lajosra** és **Fülöp Katóra**, akiknek neveivel még sokszor fogunk találkozni.

A szinházat zsúfolásig megtöltő közönség tomboló tapssal ünnepelte a szereplőket és minden szünetben a vasfüggöny elé tapsolta őket.

*

Előadás előtt **nyiltszinen ünnepelték Kiss Ferencet.** A szinpadon felsorakozott a Szinművészeti Akadémia és a Csokonai Szinház művészgárdája. — **Horváth Árpád** igazgató a Csokonai Szinház nevében üdvözölte az ifjúművészgárdát és **Kiss Ferencet,** „a fiatal tehetségek atyját, aki most mint a Szinészkamara elnöke, minden színész apja lett". **Halasy Mariska** a társulat nevében köszöntötte a fiatalokat az indulásuk pillanatában, mikor legszebb a taps.

— Ti kiválasztottak vagytok —, mondotta, akiket a magyar színészet sasmadara vett szárnyai alá. Isten segitségével repüljetek!

Kiss Ferenc meghatott szavakkal mondott köszönetet Horváth Árpád és Halasy Mariska szavaiért. Kedves visszapillantást nyujtott debreceni színészkedése éveire, mikor mint fiatal színészt biztatta a debreceni közönség elismerése. Most, mint meglett ember jött vissza a fiatal színész, hogy bemutassa a Szinész Akadémiának, ennek az egész Európában egyedülálló intézetnek növendékeit, akiket a gyakorlati kiképzés útján bizonyára szeretetébe fogad a debreceni közönség.

— Isten éltesse önöket és nemes Debrecen városát — fejezte be nagy tetszéssel fogadott beszédét Kiss Ferenc. (k. I.)

—=—

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA

»Kigyó«, Piac u. 31. Telefon: 30-95. — »Magyar Korona«, Kálvin tér 15. Telefon: 16-06. — »Csillag«, Árpád tér 1. Telefon: 29-32. — »Sas«, Hatvan u. 70. Telefon: 11-39. — »Szent Háromság«, Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14. Telefon: 17-09.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Juliánna napja

Ne várjatok engemet Juliskák,
Hogy ajtótokon bekopogtatok
S viszem a lelkem derűs sugarát
És kívánok — boldog névnapot!

Ne várjon engem közületek senki;
Hiszen már a tél felé ballagok
S lehet, hogy szívem utolszór nyitom ki
Kívánni nektek — kedves névnapot!

Ne várjon tőlem senki más virágot,
Mint amit hajtott az emlékezés.
Már én lemondóan nézem a világot.
— Hervatag őszben élni, jaj, nehéz!

Üdvözlésre emelem csak karom;
Nyissatok ki ajtót és ablakot
S gyors madárként, ha beröppen dalom
— Benne kívánok boldog névnapot!

ASZTALOS GERZSON.

— **A kultuszminiszter ezuton hivja fel az összes állami, községi, egyesületi, társulati és magán** közép-, középfoku és szakiskolák igazgatóit, tanitóit, hogy XI. Pius pápa halála alkalmából rendezendő gyászistentisztelen a róm. kat. vallásu tanulókkal, tanári, tanitói kiséret mellett testületileg jelenjenek meg.

— **Egyházi filmelőadás** a Szappanos u. u. 16. sz. alatt. A Csapó uccai egyházrész Szappanos uccai otthonában február hó 16-án este **7 órai kezdettel egy óra hosszat** tart óvallásos tárgyu filmelőadást rendez, amelyen Szabó Lajos, az Országos Szeretetszövetség lelkésze fogja bemutatni a Szövetség összes **munkáját.** A filmelőadásra belépődij nincs, ellenben perselypénzt kér az egyházrész a Szeretetszövetség céljaira. Az előadás este 7 órakor kezdődik.

— **A kistemplomi egyházrész** központi bibliaköre ma, szerdán d. u. 5 órakor összejövetelt tart a IE nagytermében (Piac u. 36.). — Mindenkit szivesen látnak.

— **Apponyi Albert gróf lelkiüdvéért kedden engesztelő gyászmisét** mutatott be a Szociális Testvérek kápolnájában a Szentlélek Szövetség. A rekviemen az elhunyt nagy államférfiu számos tisztelője jelent meg.

— **A pápa és a magyarok.** Az elhunyt XI. Pius pápa nagyszerű életéről, csodálatos jelleméről és irántunk magyarok iránt érzett mély szeretetéről szól az „Ünnep" most megjelent új számának egyik kitünő képes cikke.

— **Kiskunhalas város** e hó végén, vagy március elején adja át ünnepélyes keretek között a diszpolgári oklevelet Teleki Mihály gróf és Jaross Andor miniszterek.

— **Az országzászló javára** az utolsó hirlapi nyugtázás óta a következő adományok érkeztek a Városi Takarék és Hitelintézetnél levő folyószámla javára, melyért a bizottság hálás köszönetet mond. Gazdák Bankja R. T. 5 P, Ker. Nemzeti Liga 10 P, Nagy Vilmos 1.50 P, Mikó István 1.50, dr Kováts Béla Arthur 1.— P, Tiszántuli Ref. Egyházkerület 50.— P, Ügyvédszövetség debr. Osztálya 20.— P, Városi Takarék és Hitelintézet 167.— P. Az országzászlót ábrázoló levelezőlapok eladása még befejezést nem nyert, erről külön elszámolás és nyugtázás következik.

x **Az egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam most csütörtöki előadása Lengyelország.** Vetített képekkel. Tartja: Szablinski Wladislaw egyetemi lektor. Február hó 16-án, csütörtökön délután hat órakor, a Kereskedő Társulat dísztermében. Beléptidíj nincsen. Ruhatár van. A Lengyelországról szóló előadás nem a plakátokon jelzett időben, hanem most csütörtökön, február 16-án lesz.

— **A Kollégiumi Diákszövetség ma,** szerdán este hat órakor tartja az Angol Királynő zöld termében februárhavi összejövetelét, változatos programmal, melyből ki kell emelnünk dr Erdős Károly egyetemi tanár ismertetését Csokonairól. Dr Nagy Sándor vallástanár titokban tartott cimü rövid komoly előadását, amely után anekdotáival Csobán Endre szándékozik vidámitani a megjelenőket. A jelenkori diákság pedig humoros szavalatával ábrázolja a magyar huszárt a mennyországban, énekszámával a mai üzleti élet sorsát. Szövetségi tagokat, érdeklődőket ezúton hivja meg a vezetőség.

x **Schaff Margit táneiskolájában,** (Szárnyaskerék) 17-én, 7 órakor tánctanfolyam kezdődik.

x **Nincs állása? Nem tud elhelyezkedni? Tanuljon gyorsirást és gépirást.** A jó gyorsíró és gépíró könnyebben el tud helyezkedni s nagyobb igényekkel léphet fel a munkaadókkal szemben. A Naményi Gyorsíróiskola pár hónap alatt perfekt gyorsírógépírónővá képezi ki a hallgatókat s igy azok elhelyezkedése könnyebbé válik. Beiratkozni hónap közben is lehet. (Rákóczi ucca 17.) Vidékről bejárók 85 százalékos vasúti tanulókedvezményben részesülnek.

— **A IV. zsidó kultúrest** szombaton, 8 órakor lesz a hitközség tanácstermében. Előadást tart dr Szemere Samu, az országos izr. tanitóképzőintézet nagynevű igazgatója, a filozófia történet jeles művelője Bergsonról, a világhirü francia zsidó bölcselőről. A kultúrest kiemelkedő száma lesz Tesler Tivadar operaénekes szereplése, aki nemrég aratott sikert a rádióban s akit Brück Emil zenetanár kisér zongorán. Bevezetőt dr Vág Sándor mond, záróbeszédet dr Weisz Pál főrabbi. — Helybiztositás: Csillag Artur könyvesboltjában.

— **A képviselőház szerdai ülésén az elnök meg fog emlékezni a pápa haláláról** s a képviselők fekete öltönyben jelennek meg.

— **Az ember öregedése a belekből indul ki.** A székrekedés nemcsak az emésztést zavarja, hanem a vért is megmérgezi. Veszélyezteti az életfenntartó szervek működését. Ezért a Darmol mindig legyen a háznál.

— **Rendkivül érdekes képekkel** illusztrált cikkben számol be a Tolnai Világlapja legújabb száma az indiai fakirok fantasztikus titkainak leleplezéséről.

— **A Lilla-teaestélyről** irt cikkünkben beszámoltunk a pompás táncjáték nagy sikeréről. Cikkünkbe sajtóhiba csuszott be, amit ezuton korrigálunk. A táncjátékot dr Ráczné dr Harsányi Margit, dr **Jánossyné Mátyás Magda és Kálmánné Julow Kata testnevelési tanárok tanitották be nagy lelkesedéssel.**

— **Balmazujvároson nagy siker mellett tartotta meg záróvizsgáját az Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottság szabóvarró tanfolyama.** A hathetes tanfolyamot Batkai Ilona tanitónő vezette a balmazujvárosi háziasszonyok és leányok részére. Batkai Ilona tanitónő vezette a balmazujvárosi háziasszonyok és leányok részére. Batkai Ilona a balatonlellei továbbképző tanfolyamon nagy ambicióval tanulta meg a legújabb szabászat módszerét és tudását gazdag eredménnyel adta tovább. A nagyértékü, páratlan eredményről tanuskodó vizsgán Harsányi Béla vezetőjegyző elnökölt. A tanulók bemutatták tudásukat s azokat a remek fehérneműeket, ruhákat, melyeket a tanfolyam alatt varrtak. Harsányi főjegyző záróbeszédében meleg szavakkal emelte ki Batkai Ilona lelkes munkájának értékét. Dr. Karalyos Gyula helyi népmüvelési elnök és Batkai Ilona köszönő szavaival ért véget a záróvizsga.

— **Egy ember több példányban.** — Rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb új száma, amely nagy számban és gazdag tartalommal jelent meg.

— **Teljesen épelméjü a német követségi tanácsos gyilkosa.** Három orvosszakértő egyöntetü megállapitása az, hogy Grünspal Herschel, Von Rath tanácsos gyilkosa tettét a teljes beszámithatóság mellett követte el.

— **Letartóztattak egy pengőcsempészt.** Néhány nappal ezelőtt Jászó község határában a határőrök tettenérték Chajmovizs (Katz) József 31 éves volt érsekujvári lakost, aki pengőt akart átcsempészni Cseh-Szlovákiába. Budapestre hozták, ahol előzetes letartóztatásba helyezték. Büntársait keresik.

— **Az „Egyetértés" mükedvelő gárdája előadja a Csodatükör c. mesejátékot.** Nagyszabásu előadás keretében hozza szinre folyó hó 18-án este 8 órai kezdettel **Babay József „Csodatükör"** cimü zenés magyar mesejátékát a debreceni Máv. mühelyi „Egyetértés" mükedvelőg árdája. A **Buday** Dénes által zenésitett darab fülbemászó muzsikáját az „Egyetértés" zenekara játsza **Gömöry** András vezényletével. Jegyek igényelhetők: Tel.: 22—46.

— **Borzalmas vasuti szerencsétlenség történt a nikaraguai Leon városban,** melynek pályaudvarán egy mozdony teljes sebességgel ráfutott az ott veszteglő személyvonatra. A személyvonat tizenkét utasa életét vesztette és 30 utas sulyosan megsebesült.

— **Japán német mintára hatalmas autóutat épit,** melynek első szakasza 1075 kilométer hosszu lesz és Tokiót Fukuokával köti össze.

— **Egy pesti aranyifju manőverei menyasszonyai és barátai ezreseivel.** Ziegler Wermescher Gusztáv 25 éves fiatalember, az egyik nagy német festőgyár irodájának volt alkalmazottja. Bekerült magasabb társaságokba s különféle ürügyekkel egyik barátjától 10 ezer pengőt, apósjelöltjétől 5000 pengőt, egy másik menyasszonyától szintén 5000 pengőt vett fel. Azután külföldre utazott. Rádiókörözést adtak le ellene.

— **Buvárokkal huzatnak ki egy Dunába zuhant teherkocsit.** A kocsi farakodás közben meg akart fordulni, közben a hátsó két kerék leszaladt a rakpartról, a kocsi meg billent és magával rántva a lovakat, a Dunába zuhant. Buvárok fogják kihuzni a mély vizből.

— **Anglia is tiltakozott Tokióban Hainan sziget megszállása ellen.** A jegyzék tartalma megegyezik a francia jegyzékben foglaltakkal melyre a japán külügyminiszter ugyanolyan magyarázatot adott, mint Franciaországnak.

Tiz év ünnepe

Mikor tiz év munkájáról számolunk be, tulajdonképpen ünnepet hirdetünk, mert dicséretet és hálát zengünk. Isten dicsőségét hirdetjük és iránta érzett mélységes hálánkat zengjük az Ő segedelmével végzett munkáért, tettekért. A Kálvinista Templomegyesület mint szervező testület ünnepelte leánycserkészcsapatainak tizéves fennállását bensőséges keretek között. Három cserkészcsapat ötven taggal — a »83. sz. Bethlen Kata«, a »97. sz. Baltazár Kata« és a »128. sz. Bot Katalin« — állott a dobogón boldogan, csillogó szemekkel, a fehér selyem liliomos zászló mellett, üdén csengett ajakáról mindeniknek a hála himnusza, a dicsőség éneke.

Ezelőtt tiz évvel indult el a cserkészmunka nem éppen egyszerű és sima útján az 1929-iki nagy tél fehér havában ötödmagával *Kovács Julia* tanitónő, csapatvezető, mert a munka, a tettek utáni vágy égett lángoló lelkében, szerető szivében. Egy percig sem habozott, minden akadályt el tudott hárítani útjából s a tiz év alatt meghaladta a létszáma a 200-at. 1930-ban már testvérhugával, *Kovács Mária* tanárnővel együtt végzik a megosztott munkát. Két önzetlen munkása édes magyar hazánknak, kik semmiféle ellenszolgáltatást, sem anyagi támogatást nem kapnak szép, hazafias munkásságukért. Azért az ő életük mégis áldott és gazdag élet. Ők a huszadik század hit és munka nőapostolai. A hittel végzett munka pedig örökéletre van predesztinálva és ez a jó Isten gazdag ajándéka számukra jótetteikért, a gyermekek neveléséért, tanitásáért.

A gazdag és nagyszerű müsort *Siposs Imre* lelkipásztor, a Templomegyesület titkára nyitotta meg, szép gondolatokban méltatva e nagyjelentőségű munka fenntartását, vezetését. A szervező testület áldozatos szivű hölgytagjai: Balogh Istvánné elnökkel az élen teljes számban jelen voltak. Ott volt Böszörményi Pálné, Dömsödy Ferencné, Gyarmathy Istvánné, dr Boér Károlyné, Simon Miklósné, Vargha Lászlóné, Nemes Sándorné, Szendrey Pálné és még többen a Templomegyesületből.

Dr *Boér Károlyné* a tiz év eseményekben gazdag történetét mondta el, kiemelve a nyári táborozások szükségességét, mely nemcsak kirándulást és élményt jelent számukra, hanem találékonyságukat és életrevalóságukat is próbára teszi. Nagy nevelő hatásáról, a képzelőtehetség fejlesztéséről, a tábortüzek hangulatadásáról színes képekben, gondolatokban adott szemléltető bizonyságot. Minden évnek, az év minden napjának megvan a beosztott elvégzendő munkája, mely zajtalan és mégis hatalmas fényt áraszt maga körül, a kedves, szép »cserkészotthon« falai között, vagy a nyári táborhelyek vidám életében egyformán.

Elszálltak az üdvözlő gondolatok, vitték az emlékezés szárnyai, szótszórták mint virágszirmot. Lillafüred, Bodrogkeresztúr, Gesztely, Tahi, Gödöllő, Szilvásváradon két nyár, Sirok, Salgó, Tahi, mindmind fényes bizonyságai két áldott léleknek, két szerető szívnek, *Kovács Julia* és *Kovács Mária* csapatvezetők tiz év óta végzett cserkészmunkájának. *(—)*

— **Ungváron is rendezik a kolduskérdést intézményesen.** A polgármester rendeletére a polgárok bizonyos összeget befizetnek a városi pénztárba és a város osztja ki a koldulásra rászorultak közt a segélyeket.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda jelenti:

BUBUS esténként ezer embert meghódít, kacagtat.

II. 20—21-én
LUDAS MATYI!

Akar 30 százalékos szinházijegy kedvezményt? Váltson szelvényt a földszinti titkári irodában.

FILM

Csintalan asszonyok

Bemutatta a Hungária.

Francia történelmi film, sok pikantériával, derüs és pajzán jelenetekkel. Egy flandriai városba betör az ellenség és a halálra rémült és elpuhult férfiak helyett a város fiatal asszonyai mentik meg a város vagyonát szépségükkel és csintalanságukkal. Ennyi a mese kerete és a mesén belül szép asszonyok, vad férfiak kergetik egymást, mig a végén a bájos, temperamentumos asszonyok győznek.

A szereplők kitünőek, a rendezés vidám s gördülékeny. Soha történelmi filmen még ennyit nem nevettünk.

Erdélyi hirek

A Román Nemzeti Újjászületés Arcvonalába Károly román király kinevezte gróf Bánffy Miklóst és dr Szász Pált, mint a magyar kisebbség képviselőit.

Nap-nap után közlik a román lapok a tömeges csatlakozásokat a román arcvonal pártjához. Mindez azonban nem tévesztendő össze azzal, hogy a kormányzat minden módot megragad a párt megerősítéséhez.

Brassóban megalakult a magyar ifjúság munkaközösségének egyesülete, mely főleg szociális kérdések megoldását tűzte ki célul.

A szatmári fogház összes alkalmazottját perbefogta a román állam és elrendelte a tisztviselők vagyonrevízióját. Kiderült azonban, hogy mire a rendelkezés megjelent, senkinek se volt kimutatható vagyona, az eljárás megszünt.

Erdélyben megjelent a rendelet, melynek alapján felszólítják mindazokat, akik a mult évi állampolgári listából kimaradtak, hogy jelentkezzenek s egyelőre személyazonossági igazolványt kapnak.

Sztamáron 1935-ben a városi polgárok külön megadóztatása révén megalakitották a Casa Nationala román kultúregyesületet, természetesen főleg magyar pénzen. Most az egyesület megszünt és minden vagyonát az államra testálta.

Gyergyóban olyan tavasziasra fordult az időjárás, hogy napok óta kibomlott a barka, ami másokor csak március derekán szokott megtörténni.

x Kérjen tiz szelvényből álló kedvezményes tömböt a szinházi titkártól igy nagyon olcsón járhat szinházba.

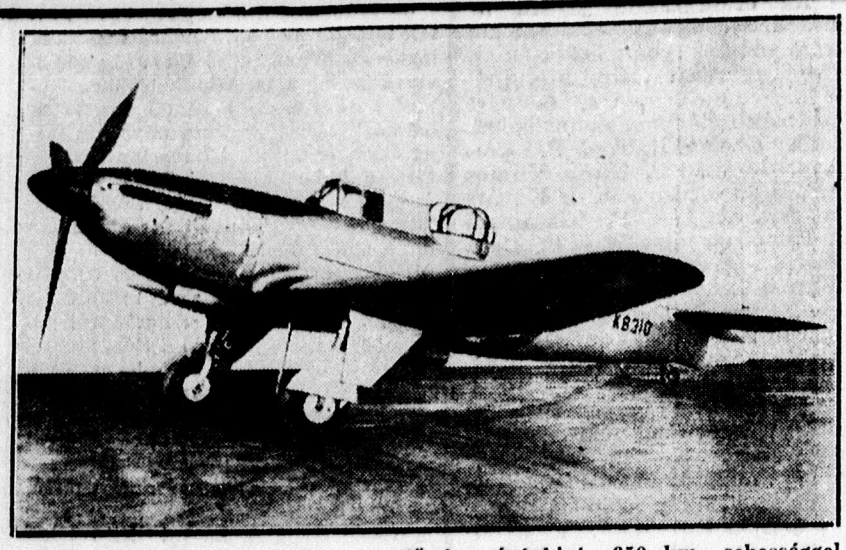

Anglia legújabb kétszemélyes repülőgépe, óránkint 650 km sebességgel megy, a pilóta megett forgatható gépfegyverfülke van épitve. A propellerje háromágú.

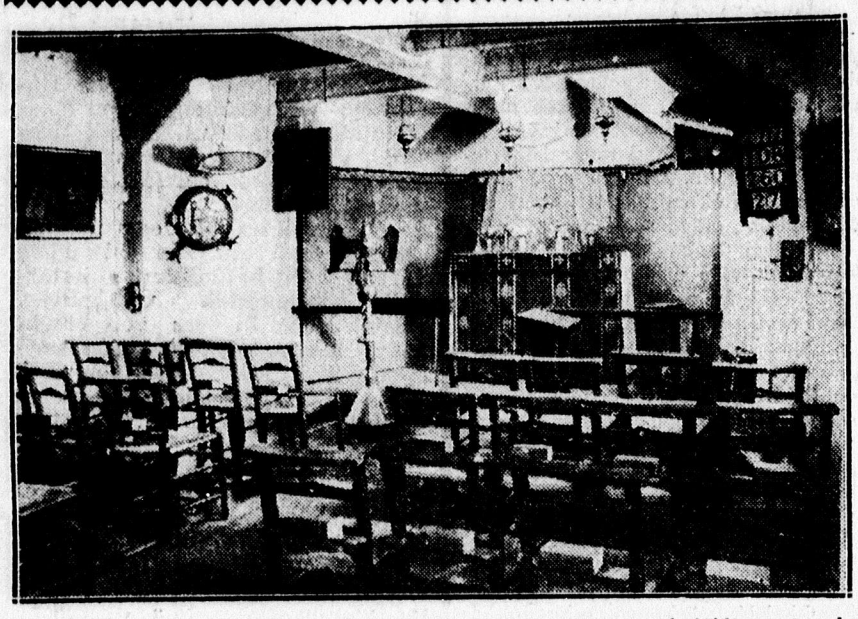

Kápolna egy angol hadihajón. Ezen a hajón fogja megtenni útját az angol királyi pár Amerikába.

— **Éltesebb embereknél, akik gyakran fel vannak fuvódva,** úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyheségét a természetes **„Ferenc József"** keserüvíz rendszerint hamar mérsékli, a rekeszizom emelkedését csökkneti és a magas vérnyomást leszállítja. Kérdezze meg orvosát.

— **Emléket állitanak Sindelarnak.** Bécsből jelentik: A tragikusan elhunyt hires bécsi labdarugónak, Sindelarnak emléket akarnak állitani. A terv Sindelar legszükebb hazájából, a Favoriten-kerületből indult ki. Két itteni labdarugó egyesület közös gyülésen elhatározta, hogy gyüjtést indit a nagy sportember emlékének megörökitésére és ezért rövidesen összehivják Favoriten összes sportegyesületeit. Sindelar emlékére mellszobrot vagy emléktáblát akarnak emelni. Ha a terv megvalósul, ez lesz az első eset, hogy Bécsben sportembernek emléket állitanak.

x **Schaff Margit** tánciskolájában, (Szárnyaskerék), 17-én 7 órakor tánctanfolyam kezdődik.

— **Budapesten harmadik repülőteret létesitenek Pestszentlőrinc határában a Ferihegyen.** Teljesen sik, megfelelő területen fekszik, amit a Tudományos Akadémiától váltanak meg. Ez a repülőtér kizárólag azutasforgalmat fogja szolgálni.

— **270.000 éjszakát töltöttek a fürdővendégek Hajduszoboszlón** s 411.000 volt a lebonyolitott fürdések száma a mult évben. A vendég forgalom emelkedésével a város pótadója, amely 1933-ban 125 százalék volt, máig 64 százalékra csökkent.

— **Római jelentés szerint** a fasiszta pártba való felvételről szóló szabályzat módositása kimondja, hogy a pártba való felvétel első feltétele az olasz állampolgárság és az árja leszármazás.

— **A kereskedelmi miniszter rendeletet bocsátott ki a kenyérárak és a péksütemények forgalomba hozatala tárgyában kiadott rendelet módositása iránt.** A módositás a kérdéses rendelet 5. szakaszára vonatkozik, amely a rendelet megszegőit sujtó büntető rendelkezéseket tartalmazza. A szakasz 1. bekezdésének 2. pontja az eredeti szöveg szerint kimondotta, hogy kihágást követ el az, aki közfogyasztásra szánt vizes zsemlét, kiflit, vagy császárzsemlét a rendelet 2. szakaszában meghatározott kisebb súlyban készit, vagy mint előállító forgalomba hoz. A módositott szövegből kimaradnak ezek a szavak „mint előállító". Ehhez képest büntetés alá esik nemcsak az előállító, hanem általában mindenki, aki ilyen péksüteményt forgalomba hoz.

— **„Németország ebben az évben nem sog háborut viselni",** irja egy angol tábornok, aki ezt a véleményt szürte le németországi tanulmányutja után.

— **Az év első zivatara a Balaton felett volt Keszthelyen,** ahol dörgött az ég és villámlott. Ez szokatlan jelenség, mert Magyarországon az első zivatarok általában márciusban szoktak kifejlődni. A rendkivüli jelenségnek a szokatlanul erős felmelegedés volt az oka.

x **Harminc százalékkal olcsóbban járhat szinházba, ha kedvezményes szelvényeket vált a földszinti titkári irodában.**

— **Fajgyalázás gyanuja miatt Bécsben letartóztatták Kun Béla volt megbizottját.** Bécsből jelentik: A Krónenzeitung jelentése szerint Fenyő András 55 éves volt magyarországi kommunistát a rendőrség Zeiznerstrasse-i lakásán fajtisztaság ellen elkövetett büntett gyanuja miatt letartóztatta. A kaposvári származásub Fenyő Kun Béla tanácsköztársaságának megbizottja volt Bécsben s az ugy nevezett baukgassei milliók ügyében játszott szerepet.

GYÁSZ ROVAT

Özv. Tóth Gáborné nemes **Öerenday Katalin,** ref. lelkész özvegye 90 éves korában Debrecenben elhunyt. Temetése csütörtökön délelőtt tizenegy órakor lesz Szabadszállásra szállitva az ottani református templomból. Szállitását és temetését a Gebauer-cég rendezi.

Józsa Lajos 87. évében elhunyt. Temetése ma délelőtt tizenegy órakor lesz a Köztemető IV. oszt. ravatalozójából. — Temetését Bartha vállalata végzi.

Villon Lajos ny. áll. tanító, 55 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése csütörtökön délután három órakor lesz a Köztemető II. A) ravatalozó teréből, római katolikus szertartással. Lakása: K. Tóth ucca 13. **Pusztai** temetkezési intézet.

Mező Lajos volt gazdatiszt 77 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz a köztemetői III. teremből, református szertartással. — **Pusztai** temetkezési intézet.

Özv. Fekete Imréné Szentjóbi Julianna 73 éves ref. temetése szerdán délután három órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó teréből. Lakása: Lehel ucca 50. **Pusztai** temetkezési intézet.

Polaneczky Alajos nyug. MÁV vasesztergályos 70 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután volt a Köztemetőből. Lakása: Táncsics ucca 7/a. Az elhunytban Polaneczky János és Béla nagybátyjukat gyászolják, nem édesapjukat, mint azt tegnapi számunkban téves információ alapján közöltük. — A két válogatott futballista édesapja: Polaneczky János a legjobb egészségnek örvend.

Özv. Szabó Simonné tudatja, hogy férje

Szabó Simon

Máv. ny. főintéző

63 éves korában meghalt. Temetése 16-án délelőtt 11 órakor lesz az izr. temető halottas házából.

TOVÁBB ESIK A VÁGÓMARHA ÁRA.

A silánymarha élősúly ára 16 fillér.

A tegnapi napon megtartott ló- és szarvasmarhavásárt a legteljesebb lanyhaság jellemezte. Felhajtottak 658 darab szarvasmarhát, ebből élkelt 399 darab. Lovat felhajtottak 305 darabot, elkelt 101 darab. Árak: élősúlyban kilónként értendők, jóminőségü vágómarha kg. 38—46 fillér, közepes minőségü vágómarha 32—38 fillér, silány kicsontozni való 24—32 fillér, borjú 56—80 fillér, tinó ökör 38—46 fillér, fejöstehén darabonként 230—480 pengő, tinó, ökör 45—60 fillér.

Lóárak: vágóló 75—125 pengő, silány igásló 80—160 pengő, közepes igásló 160—280 pengő, jó igásló 290—360 pengő, kocsiló 450 pengő és azon felül.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Feihszler Herman sütőmester Tiszacsege leány Ilona. Germuska Ferenc npsz. Bellegelő 11. fiu Dezső. Sass József kocsis Vámospércs fiu Lajos. Acsádi Lajos npsz. Zádor u. 25. fiu Sándor. Papp László csizmadia mester Homok u. 98. fiu István. Hegedüs József gazdasági munkás Vértes leány Juliánna. Szentjóbi Szabó Tibor tanító Büdszentmihály fiu Tibor. Lente István máv. vonatkisérő Tiszafüred leány Márta. Deutsch Andor kereskedő Széchenyi u. 50. fiu Gábor. Mezei István kocsis Szolnoki u. 2. fiu Sándor. Szabó Sándor repülő őrmester Nyíregyháza fiu György. Mészáros Sándor kőművesség. György u. 32. fiu Sándor. Kovács István npsz. Bánk 50. fiu József. Csizi Sándor npsz. Bánk 42. fiu Ferenc. Dr. báró Berg Emil jószágigazgató Rétköz fiu Pál. Nagy Lajos gazdálkodó Nagycsere 2. leány Ilona. Király János gazdálkodó Fancsika 56. fiu Zoltán.

Eljegyzések: Majoros István földNádudvar—Bereczki Juliánna Bánk 117. Novák György fm. Nagyerdő 12.—Kiss Piroska Szent Anna u. 11. Kovács Sándor cipészsegéd—Masika Anna Kölcsey u. 9. Csordás Sándor fm. Bánk 92.—Szlafkai Mária Bánk 16.

Házasságok: Friedmann Mózes—magánzó—Kron Rebeka József kir. hg. u. 62. T. Nagy Sándor fm. Werbőczy u. 1.—Márkus Juliánna Ujfehértó. Király Ferenc sipészsegéd Werbőczy u. 1.—Vecsei Ágnes Tegez u. 37.

Halálozások: Szabó Lajos ny. városi rendőr ref. 62 éves, Kuruc u. 5. György Sándor npsz. ref. 19. éves, Kunmadaras. Polaneczky Alajos ág. h. ev. máv. esztergályos 70 éves, Táncsics u. 7. Geguss Istvánné r. kat. 64 éves, Félegyházi T. u. 19. Grósz Lőrincz cipészmester izr. 76 éves, Csapó u. 19. Nagy István ny. postaaltiszt r. kath. 76 éves, Csapó u. 19. Nagy István ny. postaaltiszt r. kat. 76 éves, Rothermere u. 12. Csuka Imre temetkezési eljáró ref. 32 éves, Monti ezredes u. 9. Végh Lajos ref. 6 hónapos Mikepéres. Kacsándi Ferencné ref. 19 éves, Karcag. Csiha Gábor magántisztviselő ref. 71 éves Bocskay tér 6, sz. Bartha Sándorné ref. 51 éves, Apafi u. 119. Gáll József r. kat. 20 éves, Klapka u. 38. Csontos Lajos npsz. ref. 27 éves, Hatvan u. 58. Alajos Sándorné ref. 31 éves Ispotály u. 3. Özvegy Papp Istvánné ref. 76 éves Kishegyesi út 40. Kerezsi Margit g. kat. 21 napos Tegez u. 68. Özv. Tóth Gáborné ref. 90 éves, Hatvan u. 4. Szekeres Józsefné ref. 47 éves, Nyíregyháza. Józsa Lajos npsz. ref. 86 éves, Kádár dülő 79-b. Özv. Fekete Imréné ref. 73 éves, Lehel u. 50. Mező Lajos magánzó ref. 78 éves, Baromvásártér.

SPORT

A DEBRECZEN sporthirszolgálata jelenti:

Vasárnap a DVSC pályán hármas mérkőzés lesz, nyitánynak kiváló. A Bocskai a DVSC-vel játszik barátságos edző mérkőzést és érdekes lesz a két helyi csapat találkozása. A két egylet régen találkozott már, most derül ki, milyen az erőviszony az NB és NBB csapatok között. Az edzőmérkőzés is érdekes, a DVSC II. a DEAC-cal játszik, mig ezt megelőzőleg a DVSC ifj. a Nyilastelepi FC-vel találkozik. Az ifjúság is készül, mert egy hét mulva Szolnokon vasútas bajnokit kell játszania a DVSC ifjúságinak. A mérkőzések időrendje: 12, az ifjúsági 1 óra a DEAC és DVSC II. végül három órakor a Bocskai—DVSC.

A Bocskai esütörtökre már a pesti játékosokat is berendelte, igy jelentkezni kell a csütörtöki kétkapus edzésen Takácsnak, Horváthnak, Belcsiknek, Nádasnak is, sőt Kertesre is számitanak már esetleg. A DVSC ellen már teljes csapattal szeretne kiállani a DVSC.

A Bocskai-t nem sujtotta le a Di. MÁVAG elleni vereség, hiszen erősen tartalékos volt, Kertesi, Nádast, Belcsiket, Takácsot, nehéz pótolni. — A csapaterősítést azonban még tovább folytatja a Bocskai, hiszen Orosz, Boross eltávozott, Pásztóra sem lehet számitani katonai szolgálata miatt. A vasárnapi próbajátékos Kristóf tetszett a vezetőségnek, még egy kétkapus játékra meghivják és ha akkor is jól mozog, szerződteti a mezőtúri fiút.

A Bocskai kedden is megtartotta a szokásos erőnléti edzést, a debreceni játékosok meg is jelentek teljes számban, a Palotás irányitása mellett végezték el a szokásos gyakorlatokat.

Nincs sok különbség erőviszonyt tekintve az NB és NBB csapatok között. Ime a példák: a Hungáriát elverte Csepel, a Ferencvárossal döntetlenül játszott, a DiMÁVAG a Bocskai-t győzte le Debrecenben. Még ha be is számitjuk a kora tavaszi idénykezdetet, edzőmérkőzés jelleget, akkor sem lehet sok különbséget felfedezni. Vasárnap a Bocskai—DVSC is egy próba lesz.

Vasárnap már az amatőrök közül is több csapat játszik edzőmérkőzést, sőt Mátészalkán komoly vasútas bajnoki mérkőzés is lesz az MVTE a Nyir egyházi Vasútas SC ellen játszik.

Három csapat esik ki az idény végén júniusban a Nemzeti Ligából és három kerül fel az NBB két csoportgyőztese és a Kassai AC. A Nemzeti Bajnokság B) osztályából a két csoportból nem négy—négy csapat esik ki, mint ahogy tervezték, hanem csak egy-egy csapat, mig a másik három utolsó helyezett osztályozót játszik több felvidéki csapattal és a győztesek bennmaradnak a Nemzeti Bajnokság B) osztályában, amely jövőre három csoportos lesz, a földrajzi távolságot véve figyelembe.

KÖZGAZDASÁG

Az Alföldi Takarékpénztár közgyülése

Több, mint 4 millió pengő uj hitelt folyósitott az intézet az 1938. évben

Az Alföldi Takarékpénztár Debrecenben folyó hó 14-én délután tartotta meg hatvanhatodik rendes évi közgyülését **Sesztina Nagybákay** Jenő elnöklete mellett.

A közgyülésen városunk és a vidék gazdasági életének számos vezető egyénisége jelent meg, akik nagy figyelemmel hallgatták meg az igazgatóság beszámolóját az 1938. üzletévről. A közgyülésen dr **Végh** Ferenc debreceni főorgyáros, az uj magyar ifjuság tehetséges tagja fejezte ki a részvényesek nevében elismerését a szép eredmény felett. Közmegelégedésre emelte ki beszédében, hogy az intézet az elmult évben is több mint 4 millió pengő uj hitelt bocsátott rendelkezésére Debrecen város és vidéke mezőgazda. iparos és kereskedő közönségének.

A közgyülés egyébként a mult évinek megfelelő részvényenkénti 4 pengő osztalék kifizetését hagyta jóvá, amellett, hogy mint korábban, ez évben is növelte tartalékait.

4-5 fillér a tojás

Nagy forgalom a baromfipiacon, az árak egyre mérséklődnek.

A tegnapi hüvös időjárás miatt senki sem gondolta volna, hogy a baromfi piacon a tojás ára 4—5 fillérre zuhanjon. Két három héttel ezelőtt, amikor igen szép tavaszi időjárás volt a tojás ára 12—13 fillérre emelkedett, aztán hétről-hétre egyre mérséklődött. A múlt hét péntekjén 6—7 fillér volt darabja, mig tegnap a nagy felhozatal miatt a legalacsonyabb ár 4 fillérre zuhant a tojás ára. A legszebb darabokat 5 fillérért árulták. De nemcsak a tojás ára esett, hanem a többi baromfié is. Igy például a kövérkacsa és liba ismét 1.20 fillér, mig a sovány kacsa és liba, valamint a tyúk 1 pengő kilója. Ugyanennyi a kakasé és pulykáé. A nagy áresést a hozzáértők azzal indokolják, hogy a külföldi *szállitás minimális* s a nagy belföldi készletek nyomják az árakat. Az idén számolnak azzal, *hogyha nem indul meg a kivitel*, 2—3 fillér lesz a tojás darabja.

Ugyanolyan olcsó a zöldségpiac is. A burgonya ára, annak ellenére, hogy tavaszodik, egyre olcsóbb, pedik ilyenkor szokott szilárdulni. A legolcsóbb ár 4 fillér volt, mig a legmagasabb 8—9 fillér. Idényáru egyedül a spenót, a sóska és a szabadföldi galambegy. Egyre kevesebb a budapesti spenót, mert debreceni kertészek készletei teljesen elegendők a helyi fogyasztáshoz. 1.20 fillér kilója. Szinte luxus ára van ellenben az igénytelen sóskának 4—5 P? kilója. Egy kis tányér 20 fillér. Az erdei galambegy csomóia 10 fillér. Ujdonság még az újhagyma, csomója 5 fillér.

A gyümölcspiac drága. Egyedül narancsban van némi forgalom, nemes almát alig adnak el egy pár kilót.

A tegnapi hetipiac képe a, baromfipiacon nagy forgalom az olcsó árak miatt, mig a másik két piacon gyenge kereslet, nagy kinálat.

Zöldségpiac árai: burgonya rózsa 8—9 f, Ella és másfajta 4—6 f, káposzta fejenként 8—16 f, vöröskáposzta 10—24 f, kelkáposzta drb 5—12 f, savanyúkáposzta kg. 16 f., torma kg. 30 f, vöröshagyma kg 16 f, fokhagyma kg 30 f, újhagyma csomója 5 f, kg. 1.20 P, sóska kg. 4—5 P, galambegy csomója 10 f. cékla kg. 10 f, zöldség kg. 16 f, csomója a 10 f, karalábé drb. 4—10 f, retek drb 2—6 f, szárazbab kg 32 f, sampion-gomba kg. 2.40 P.

Gyümölcsárak: közönséges alma kg 48—60 f, nemes alma kg. 70—1.20, narancs kg. 68—96 f, cirom drb 6—7 f, dióbél kg 3.80 P.

Baromfiárak: soványkacsa és liba kg 1 P, pulyka, kakas és tyuk kg 1 P, kövér kacsa és liba kg 1.20 P, csirke kg 1.20 P, tojás drb. 4—5 f.

TERMÉNYTŐZSDE.

A készárúpiacon csak a tengeri olcsóbbodott.

A készárúpiacon a tengeri ára 15 fillért visszaesett. A zab 5 fillérrel emelkedett. A többi árak változatlanok maradtak.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.40—20.50 78 kg 20.60—10.70, 79 kg 20.80—20.90 80 kilós 20.80—21.00. — Felsőtiszai 77 kg 20.35—20.45 78 kg 20.55—20.65 79 kg 20.75—20.85 80 kg 20.85—20.95 takarmányárpa elsőrendű 16.00—1630 középminőségű 15.75—16.00, sörárpa kiváló 18.75—19.25, prima 18.25—18.75, zab elsőrendű 19.35—19.75, középminőségű 19.40—19.55, tengeri 14.40—14.50, korpa 12.80—13.00 8-as liszt 15.80—16.20 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi napon megtartott sertésvásárra felhajtottak összesen 973 darab sertést. Az irányzat változatlan. Árak: szedett sertés I. 88—90 fillér, II. 82—87 fillér, III. 66—78 fillér, angol tőkesertés 92—94 fillér, márkázott exportzsir 150 fillér kilónként.

5401/1939. aü.

FELHIVÁS

a jövedelem és vagyonadók felmondásának meghosszabbitása tárgyában.

Az 1939. évi jövedelem-vagyonadó kivetése tárgyában megjelent a m. kir. pénzügyminiszter 1939. évi 30.000 sz. körrendelete, amely a házingatlanok értékének megállapitására vonatkozólag az eddigi szabályokat lényegesen módositotta. Jelzett körrendelet szerint, ha az ingatlan már az előző évben is a jelenlegi tulajdonos birtokában volt, a házbirtok vagyonértékét következőkben kell megállapitani:

1. Adóköteles házaknak az 1939. évi házadó kivetésénél alapul vett nyersbérjövedelemből le kell vonni az 1939. évre kivetett házadót, házadó rendkívüli pótlékot rokkant ellátási adót, nyilv. betegápolási pótadót, községi és utadót. Nem vonható le a vízdij, csatornázási járulék, útburkolási járulék, szemétfuvarozási díj, mert ezek a házadó kőzadó jellegü járulékainak nem tekinthetők. A nyers házbérjövedelemből a házadó és járulékai levonása után fennmaradó összes 13-szorosa lesz a vagyonérték, amely az adóköteles házaknál a vagyonadó alapjául szolgál.

2. Ideiglenesen adómentes házaknál az 1939. évi nyers bérjövedelemből ugyancsak le kell vonni a mentes házadót és mindazon járulékokat, amelyek a házadó után akkor volnának kivethetők, ha az épület nem volna id. adómentes. Az eszményi házadó és járulékai levonása után fennmaradó összeg 13-szorosa az az alapérték, melyhez hozzá kell még adni azon értéktöbbletet, amely az id. mentesség még le nem járt részében rejlik. Az értékkülönbözet kiszámitása úgy történi, hogy az id. mentes ház után tényleg előirt adókat a nyers bérjövedelemből levonjuk, s a fennmaradó összeg 13-szorosa adja azon értéket, melyet a ház akkor érne meg, ha az adómentességből még egy év sem járt volna le. Ennek az értéknek és a fent említett alapértéknek a különbözete tehát az az összeg, amelynek a mentesség még le nem járt idejére eső aránylagos részével az alapértékével növelni kell.

3. Az olyan városi belsőségeknél, amelynek csak egy kis részét foglalja el a házadó alá eső épület, vagy az épület avult (rozoga) volta miatt a bérjövedelem csekély, a nyers bérjövedelem szerint kiszámitott értékhez hozzá kell adni a be nem épitett telekrész négyszögölek szerint kiszámitott értékét is.

4. A házingatlanok értékének megállapitására vonatkozó szabályok lényeges módositására való tekintettel a m. kir. Pénzügyminiszter úr kivételesen hozzájárul ahhoz, hogy a m. kir. adóhivatalok érdemben tárgyalhassák azoknak az az adózóknak sérelmét is, akik az adóalapjuknak újból való megállapitását *legkésőbb folyó évi február hó 20-ig* azért is kérik, mert ingatlanuknak a jelen rendelet szerint kiszámitott értéke lényegesen kevesebb mint az az érték, amelyet az előző kivezetése során változatlanul fenntartottak.

Ilyen esetekben az összes jövedelemforrások jövedelmét és az összes vagyontárgyak értékét is újból be kell vallani. Ilyen irányú felmondások 1939. évi február hó 20-ig a m. kir. adóhivatal földszint 14. sz. szobájába adandók be szabályszerüen kiállitott jövedelem-vagyonadó bevallás kiséretében.

Városi adóhivatal.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekben is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jeligés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

„FERRATO"
Lenti'ni vérnarancs 104
Ovári vérnarancs —96
Ca'ábriai vérnarancs —88
a Déligyümölcscsarnokban
Arany Bika mellett
és a Hungária palotában

Házasság

Kocsist,
nőtlent, bentkosztost keresek vidéki homoki gazdaságba. Cím a kiadóhivatalban. 1512 vv

Alkalmazást nyer férfi

Kommenciós
gazdasági cselédet keresek, egy-két nagyobb fiával, április 24-ére debreceni tanyára. Érdeklődni lehet kedden s szombaton 12 és 1 óra között e lap kiadóhivatalában. 485 vv

Egy
kerékpározni tudó fiú kifutónak pékségbe felvétetik, Nyil utca 77 645

Kommenciós
kocsis, dologképes nagyobb családtaggal, kinek fia kondáskodást is vállalja felvétetik, Acél utca 7. 638

Konvenciós
kondás, bojtár fiával, kocsis, béresnek való fiával, nagy családnak, április elsejére felvétetik, Bellegelő 57. 633

18 éves
riúkat lapkihordásra azonnal felveszek, Kövesi hírlapiroda. Teleki utca 94. 664

Ügyes fiú
kifutónak, vagy tanulónak felvétetik, Vass széniroda, Piac utca 6. 657

Házmester
gyermektelen, megbízható, kinek felesége főzni tud, vagy özvegy, fizetéssel felvétetik, Rákóczi utca 65. szám, harmadik ajtó. 656

Tanuló
keresztény, négy közép iskolai végzettséggel felvétetik, Székely, Győri és Morvay férfiruhakereskedésében. 650

Házmesternek
rendes házaspár március elsejére felvétetik, Bethlen utca 66. 671

Alkalmazást keres férfi

Budapesti
technológián végzett autószerelő sofőr, személyautóra állást keres Cím a kiadóban. 642

Alkalmazást keres nő

Fiatal
keresztyén vidéki úrileány gyermek, vagy magános úrinő mellé, vagy gazdaságba irodai munkára ajánlkozik, — „Megbízható" jeligére. 652

Tisztviselőnő
perfekt gyors- és gépíró, mérlegképes könyvelő, mérsékelt díjazásért délutáni állást keres. Megkeresés „Őskeresztyén" jeligére a kiadóba. 654

Házvezetőnőnek
elmennék magános úrhoz. Cím a kiadóban. 640

Háztartási alkalmazott

Bejárónőt
ki vikszelni tud, felveszek, Mester utca 9. 649

Mindenes
bejárónőt, csakis jó bizonyítvánnyal azonnal felveszek, Havas, Burgondia utca 4. szám emeleten. 646

Bejáróleány
fiatal, szorgalmas, mindenes munkára felvétetik, könyvvel, Baltazár Dezső utca 9. 636

Bejárónőt
fél napra, jó bizonyítvánnyal keresek. Kossuth utca 3. I. 2. 631

Bejáró
mindenes, egész napra felvétetik Kiss cukrászda, Batthyány utca 26. 668

Bejárónő
délelőtti takarításra felvétetik, Könyök utca 10 B. 667

Ügyes,
rendszerető, 15-15 éves leány kisesaládhoz felvétetik, Széchenyi utca 5. szám, Zombor. 666

Jól főző mindenes
éves bizonyítvánnyal azonnal beléphet. Cím: Központi drogériában, városháza épület. 665

Parketthez
értő fiatal bejárónőt felveszek, Kossuth utca 22., harmadik emelet 2. 660

Bejáróleányt,
déli órákra felveszek, Piac utca 42. kézimunka üzlet. 654

Mindenesleány
felvétetik, Batthyány u. 11. sz., étkezde. 655

Jó bizonyítványú
mindenesleány felvétetik, Széchenyi utca 34., emelet. 628

Ajánlat

Zománcozott tűzhelyek nagy választékban, olcsón kaphatók. Öcska tűzhelyét becserélem. Hatvan u. 70. szám, telefon 12-48. 1443 2. 15

Fehérneműt
varrást, hímzést legolcsóbban, legszebben készíttesse Kút utca 62. 183

Ingyen
elhordható jó fekete föld és törmelék feltöltésre alkalmas. — Tanító u. 18. számú ház udvaráról. 547 vv

Élelmiszer ital

Ujlétai
sajátterméső faj rizling ezerjó, kadar boraim legolcsóbban Barna u. 10. szám. 662

Fidexport
Garantált édes vérnarancs
96 fill.
Prima édes olasz narancs
68 fill.
GOLENCZKY
Sas u. 2. Tel. 16-05

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban **szobák napokra s hónapszámra,** Ferenc József út 59. szám, telefon : 23-39. 800 vv.

Bútor

Hálószoba-
bútort, használtat, fényregmentest, megvételre keresek. Csillag utca 17. szám. 630

Olcsón
eladó jókarban levő hálószoba bútor, jókai u. 6. szám. 663

Autó, motor, kerékpár

„Indián"
oldalkocsis motorkerékpár eladó. Cím: Magyar Ruhaipar. — Bika szálló épületében. 1122. 2. 15

Harley Davidson
1200 köbcentis oldalkocsis motorkerékpár, kifogástalan üzemképes állapotban, jutányosan eladó. Érdeklődni lehet Pataky autógarage. — vagy Szalkay, Kórház utca 15. 551

Kiadó lakás kétszobás

Kétszobs,
összkomfortos lakás kiadó, Szappanos utca 7. sz. Megtekinthető délelőtt 10—11 óráig és délután 4—6 óráig. Értekezni lehet: Rothermere utca 48. 670

Kettőszobás,
komfortos lakás, Kölcsei utcán, új épületben május 1-ére kiadó, Értekezni lehet Szappanos utca 22., délután 3—5 óráig. 659

Kiadó
egy két- és háromszobás gyönyörű lakás május elsejére, Ajtó utca 26. szám. 627

Kétszobás
udvari lakás kiadó, május elsejére, mellékhelyiségekkel, Kossuth u. 28. alatt. Értekezni lehet az ipartestületnél. 629

Hatvan utca 6. sz,
bérházban teljesen modern komfortos, központi fűtéses és melegvíz szolgáltatással ellátott 2 és 3 szobás lakás, május hó elsejére kiadó Értekezni lehet a zsidó hitközségi ügyészi hivatalban, József kir. herceg utca 26., I. emelet. Telefon : 22—31. 658

Kiadó lakás háromszobás

Kiadó
modern háromszobás lakás, fürdőszobával, s verandával, parkirozott udvarban, május elsejére. Varga utca 15. 375

Háromszobás,
modern uccai lakás, fürdőszoba, előszoba, s mellékhelyiségekkel múzeum szomszédságában, május hóra kiadó. Érdeklődni: Cserepes utca 3. szám. 599

Kiadó
Nagyerdő szélén háromszobás, komfortos lakás, Poroszlai út 82. Megtekinthető 10—12 óráig, 3—5-ig. 632

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó
május elsejére kétrendbeli elsőemeleti négyszobás lakás, Csapó u. 24. szám. Értekezni lehet: Horváth felügyelőnél, Helyivasút igazgatósága. — 1607 vv.

Négyszobás,
emeletes lakás kiadó, Arany János utca 39. 669

Lakást keres

Háromszobás,
különálló házat, gazdálkodó bérbe venne, több évre. Értekezni lehet: Szappanos utca 7. keresztépület. 643

Butorozott szoba

Egyszemélyes
csinos parkettes butorozot szoba lépcsőházi bejárattal kiadó. Blahánė 14. (Rendőrpalota mögött.) 346

Csinosan
bútorozott szoba kiadó Kölcsei utca 1. sz. 648

Központifűtéses
kis szoba kiadó, — Svetits bérház, III. lépcső, II. emelet 8. 639

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó. püspöki palota, V. lépcső, I. emelet 31 661

Ingóságvétel

Ebédlő-
asztalt veszek. Cím Nyil utca 119., házigazda. 635

Vegyes

Törpe
fekete „Bantan" fiatal kakasomat elcserélném hasonló fajta jércével, vagy eladnám, Hatvan utca 24. házfelügylőnél 607

Ingóság eladás

Eslingeni
redőny, négy ablakra való, teljes felszerelésel eladó. Kossuth utca 40. szám alatt. 307

Modern
alighasznált frakköltöny olcsó áron eladó Cím a kiadóban. 615

Fürdőkád,
nagy eladó. Cím a kiadóban. 651

Ingatlant keres megvételre

Kertes házat
bérelnék, vagy megvennék. Molnár fűszeres, Csapó utca 98. 634

Használt
autók és motorkerékpárok, alkalmi áron eladók. Szoboszlai, Széchenyi utca 24. 1463 vv

Eladó házhely

Villatelkek,
termő gyümölcsössel eladók. Sesztina utca 1. (kisállomás mellett). 1866 3. 2

Villatelek,
egy 404 s egy 327 négyszögöles, a Lajos király téren, közművekkel áthelyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni lehet: Lajos király-tér 7. szám alatt. 107 vv.

Eladó ház

Villa,
háromszobás, összkomfortos, parkirozott, gyümölcsössel és szőlővel beültetett 448 négyszögöles telken, villanegyedben, áthelyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni: Lajos király tér 7. szám alatt. 107 vv

Eladó
Kút utca 20. számú családi ház. 298

Mester utca
és Kar utca sarkán levő ház (patika van benne), úrilakással, minden elfogadható áron eladó. Ugyancsak eladó gazdálkodóknak különösen alkalmas ház, a Kar utca 37. alatt előbbi ház mellett, négyszobás, összkomfortos lakással, istállóval, gazdasági udvarral, teljesen alápincézve, elköltözés miatt. Értekezni Bakóczi ingatlanforgalmi irodánál, Werbőczy utca 8. szám. 1150 vv.

Rákóczi utca 8. sz.
nagyjövedelmű ház üzletekkel és három nagy lakással, vagyonmegosztás miatt sürgősen eladó. Értekezni Pécsi és Papp ügyvédnél Ipar kamara. 1101

Szerkesztésért felelős:
PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a
BIHARVÁRMEGYEI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadósért felelős:
ID. SZIGETHY GYULA
igazgató.